ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 152 (3634).

4 АВГУСТ ЖУМА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

НОВОКУЗНЕЦК қурилиш поездининг бинокорлари республикамиз пойтахтини қайта тиклашга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Биноларни тез ва соз қуришаяпти. Уларни барвақт фойдаланишга топшириш учун барча резервларни ишга солишмоқда. Суратда: қурилиш поездининг илғор монтажчиларидан: (чапдан) Я. Вининков, И. Рогожников, А. Дьяков ва В. Розанкин ўртоқлар. Бу пешқадамлар смена нормасини доим ортиғи билан адо этмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ГЎШТ ВА СУТ САНОАТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БАЗАСИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети гўшт ва сут саноати ишлаб чиқариш-техника базасини янада ривожлантириш чоралари масаласини кўриб чиқиб, тегишли қарор қабул қилдилар.

Қарорда таъкидлаб ўтиладики, қишлоқ хўжалигини юксалтириш юзасидан КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленуми қабул қилган қарорларнинг амалга оширилиши чорва ва сутни давлат йўли билан харид қилишни, гўшт ва сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш ҳамда мамлакат аҳолисини шу маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилаш имконини берди.

Аммо, чорвачилик маҳсулотларини харид қилишни ташкил этишда ҳамда гўшт ва сут саноатининг ишида жиддий камчиликлар бор. Гўшт ва сут маҳсулотларининг бир қанча энг муҳим турларини ишлаб чиқариш аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини таъминламаётир. Пишлоқ, сут, қатиқ ва парҳез маҳсулотлар, шунингдек ёғсиз сут маҳсулотлари кам ишлаб чиқарилаётир. Гўшт ва сут саноатининг кўпгина корхоналарида чиқарилаётган маҳсулотлар сифати ва хили ҳали қўйилаётган талабларга жавоб беролмаётир.

СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги, бир қанча область, ўлка ва автоном республикаларнинг хўжалик, совет ва партия ташкилотлари гўшт ва сут саноати корхоналари ишини яхшилаш, уларга қайта ишлаш учун чорва ва сутни бир маромда етказиб бериш, шунингдек гўшт комбинатлари, сут заводлари ва холодильниклар қуриш ва реконструкция қилиш планларини бажариш учун зарур чораларни кўришаяптилар. Бир қанча область ва республикаларда гўшт ва сут саноатини ривожлантириш учун ажратилаётган капитал маблағлардан тўла фойдаланилмаяпти, ишлаб чиқариш қувватларини ишга солиш топшириқлари бажарилмаётир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети гўшт ва сут саноати ишлаб чиқариш техника базасини барча чоралар билан ривожлантириш, маҳсулот хилини доимо кенгайтириб бориш ва сифатини кўтаришни партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг муҳим вазифаларидан бири деб қўйдилар, токи мавжуд қулай имкониятлардан фойдаланиб, КПСС XXIII съездининг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан директиваларида халқ хўжалигининг шу тармоғи олдига қўйилган вазифаларнинг тўла ва ортиғи билан бажарилиши таъминлансин.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, КПСС ўлка, область комитетлари, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, СССР Гўшт ва сут саноати министрлигига гўшт ва сут саноати объектлари қурилишининг аҳволини кўриб чиқиш, саноат ишлаб чиқариш-техника базасини ривожлантиришдаги қолоқликни бартараф қилиш, ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш, мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантириш юзасидан планда кўрсатилган топшириқларни сўзсиз бажариш чораларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш таклиф этилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги зиммасига қуйидагиларни юкладилар:

1970 йилда гўшт етиштиришни 8558 минг тоннагача ва қаймоғи олинмаган сут маҳсулотларини 18000 минг тоннагача етказиш, шунингдек колбаса маҳсулотлари, сут консервалари, пишлоқ ва брынза ишлаб чиқаришни кўпайтириш;

Янги корхоналар қуриш, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳамда ташкилий-техника тадбирларини амалга ошириш ҳисобига гўшт ва сут маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган қувватларни ишга тушириш топшириқларининг 1970 йил охиригача бажарилишини таъминлаш; гўшт ва сут саноати корхоналари лойиҳаланаётганда ва қурилаётганда ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштиришни юксак даражага етказган, ишловчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини янада яхшилаган ҳолда хом ашёнинг комплекс қайта ишланишини кўзда тутиш;

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш чораларини амалга ошириш ва 1965 йилдагига нисбатан деликатес консервалар ишлаб чиқаришни 2,9 баравар, сосиска ва сарделка ишлаб чиқаришни 1,7 баравар, қаттиқ қилиб дудланган колбасалар ишлаб чиқаришни 2,7 баравар, парранда гўштини 2,4 баравар кўпайтириш, шунингдек аҳоли кўп талаб қилаётган сифати яхшиланган янги гўшт ва сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришни анчагина кўпайтириш;

Юксак унумли машина-ускуналарнинг янги турлари, механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган линияларни жорий қилиш йўли билан 1967—1970 йилларда саноат корхоналарини техника жиҳатидан янада қайта қуроллантириш; илмий-тадқиқотларнинг самарасини ошириш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга, хом ашёдан янада тўла ва комплекс фойдаланишга, энг янги ютуқлар ва илғор тажриба базасида янги технология процессларини вужудга келтиришга илмий-тадқиқот институтларининг эътиборини қаратиш.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ва СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига гўшт ва сут маҳсулотлари етиштириш йиллик топшириқларини бажариш ва давлатга чорва мол, парранда ва сутни бир маромда сотиш учун зарур бўлган миқдорда чорва мол ва сут харид қилинишини таъминлаш таклиф этилди. Колхоз ва совхозларда чорва мол боқишни яхшилаш, унинг вазни ва семизлигини ошириш, гўштдор зот молларни ўстириш, шунингдек парранда гўшти етиштиришни кўпайтириш юзасидан чоралар кўриш топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Қурилиш министрлиги, СССР Саноат қурилиши министрлиги, СССР Оғир индустрия корхоналари қурилиши министрлиги, СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, СССР Газ саноати министрлиги, СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, СССР Гўшт ва сут саноатлари министрлиги гўшт ва сут саноати янги корхоналари ва холодильниклар қурилишини жадаллаштириш, ишлаб турганларини кенгайтириш ва реконструкция қилиш чораларини кўрмоқлари керак, токи 1967 йилда пудрат ишлари ва ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш планининг бажарилиши таъминлансин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ишонч билдирадиларки, партия ва совет органлари, гўшт ва сут саноати корхоналарининг ходимлари, қурилиш ташкилотлари, илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтларининг ходимлари чорвачилик маҳсулотларини бетўхтов қабул қилиш ва қайта ишлашни таъминлаш учун ишлаб чиқариш, қурилиш ва ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш планларини бажариш ишларини кучайтиришга эътибор берадилар ва шу билан халқ фаровонлигини янада ошириш тўғрисида КПСС XXIII съезди қўйган вазифаларни амалга оширишга муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

БАЙРОҚЛАР ЭНГ ЯХШИЛАРГА

СССР гўшт ва сут саноати министрлиги коллегияси билан озиқ-овқат саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитети гўшт комбинатлари ва сут саноати корхоналари социалистик мусобақасининг шу йил иккинчи кварталдаги натижаларини ўзларининг қўшма мажлисларида якунлаб, СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил Байроқларини ва биринчи мукофотларини 14 та энг яхши корхонага беришга қарор қилдилар. Москва, Останкино, Ленинград, Тошкент, Горький, Кишинев, Артемов гўшт комбинатлари, Тихорецк пишлоқ комбинати, Любинск сут-консерва комбинати, Москва сут корхоналари бирлашмаси — «Молоко», Севастополь, Тбилиси, Олмаота ва Даугавпилсе сут комбинатлари мана шу кўчма Қизил Байроққа ва биринчи мукофотларни олишга сазовор бўлди. 42 та корхона коллективига министрлик билан касаба союз Марказий Комитетининг Қизил Байроқлари ва мукофотлар бериладиган бўлди. (ТАСС).

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

ПАХТА. (Телефон орқали олинди). Юбилей йили вахтасида туриб, ҳалол меҳнат қилаётган Янгийўл районидаги Навоий номли колхознинг азамат меҳнаткашлари янги ғалабани қўлга киритдилар. Колхозчилар давлатга йиллик гўшт сотиш юзасидан берилган планни муддатидан олдин бажардилар. Давлатга 235 центнер гўшт топширилиб, план 102,5 процент қилиб адо этилди.

— Биз, — дейди колхоз раиси ўртоқ Акромов, — эришилган бу ютуқлар билан кифояланиб қолмаймиз. Йил охиригача яна қўшимча равишда бир неча ўн центнер гўшт топширамиз.

Колхоз чорвадорлари ўз сўзларининг устидан чиқиш учун курашиб бўрдоқига қўйган молларнинг боқувини яна ҳам яхшиламоқдалар. Улар бундан кейин ҳам гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача оғирлигини 230—300 килограммга етказиш учун курашмоқдалар.

Хўжаликда сутни кўпайтириш юзасидан ҳам зарур чоралар амалга оширилмоқда. Чорвадорлар ҳар бир сигирни меҳр билан парвариш қилиб, элга серқаймоқ сут топширишга ҳаракат қилишаяпти. Улар ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Шунинг учун ҳам бу ерда сут топшириш ойлик ва квартал планлари муддатидан илгари ошириб бажариляпти.

МОСКВА ОЛҚИШЛАМОҚДА

КРЕМЛЬ ТЕАТРИДА КЕЧА

Ўзбекистон маданияти ва санъати кунлари Москва ерида ўз юришини эндигина бошлаган бўлса ҳам, аммо юртдошларимиз бу ерда тўлқинлантирувчи қанчадан-қанча учрашувларда қатнашдилар! Шу учрашувлардан бири айниқса, қувончли ва тантанали бўлди. Бу учрашув 2 августда Кремль театрида ўтказилди. Тошкент тун пардасига бурканган вақтда бу ерда Ўзбекистон ССРга бағишланган кечага пойтахт меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари, пойтахт партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, мамлакат марказий муассасаларининг ходимлари тўпланишди.

СССР, РСФСР ва Ўзбекистон ССР байроқлари билан безатилган театр саҳнасининг тўрида революция йўлбошчиси, совет халқлари бузилмас дўстлигининг ижодкори Владимир Ильич Лениннинг жуда катта портрети турибди.

Президиумда: СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Ю. И. Палецкис, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси А. И. Микоян, КПСС Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауро, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари А. П. Шапошникова, Жданов район партия комитетининг биринчи секретари Н. В. Ермаков, СССР Маданият министрининг ўринбосари В. Ф. Кухарский, Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениесининг раиси академик И. И. Артоболевский ҳамда Москванинг бошқа раҳбар ходимлари, Совет Армияси генераллари ўтиришибди. Ўзбекистон ССР делегациясининг аъзолари — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. О. Азимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири С. Ш. Шермуҳамедов, республика маданият министри В. И. Зоҳидов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов, Ўзбекистон Ёзувчилар Союзи правлениесининг раиси К. Н. Яшин ҳамда республика маданиятининг бошқа таниқли арбоблари, ишлаб чиқариш новаторлари улар билан бирга ўтиришибди. Пионерлар ўзбекистонлик меҳмонларга катта гулдасталар тақдим этишади.

Кечани КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари А. П. Шапошникова очади. У, Ўзбекистон вакилларини барча москваликлар номидан қизғин табриклайди.

Қардош совет республикаларининг вакиллари билан Москва меҳнаткашларининг ҳар сафарги учрашуви, дейди у, пойтахт ҳаётидаги муҳим воқеа бўлмоқда, Улуғ Ватанимиз халқларининг бузилмас дўстлигидан далолат бериб турибди. Бу дўстлик Улуғ Октябрнинг ғалабаларидан бири, Коммунистик партия изчиллик ва қатъият билан ўтказиб келаётган ленинча миллий сиёсатнинг натижаси.

Москваликлар билан ўзбекистонлик қардошларимизнинг дўстлиги қадим вақтлардан бери бақувват томир ёйиб келаётганлигини биз бугун айниқса, хурсанд бўлиб қайд қилмоқдамиз. Асримизнинг бошида Тошкентда тузилган биринчи марксистик группалар Москва, Петербург ва бошқа марказий шаҳарларнинг партия ташкилотлари билан алоқа боғлаган эди. 1917 йилнинг бошида Москвада ишчи депутатлари Совети тузилиши билан Тошкентда шундай совет тузилган эди. Бундан 50 йилча муқаддам босмачиларга қарши курашган отрядларда москваликлар ҳам оз эмас эди. Биринчи беш йилликлар даврида Москва заводлари, фабрикалари ёш социалистик республикага ёрдамлашди.

Ўзбекистоннинг жуда кўп кадрлари Москва олий мактабларида ўқиб билим олди. Улуғ Ватан урушининг қийин йилларида ўзбек халқи ўзининг энг яхши ўғил ва қизларини Ватанимизни ҳимоя қилишга юборди, уларнинг кўплари Москва бўсағаларида жанг қилишди. Ўзбекистон Қизил Армияга, Москвага, Ленинградга озиқ-овқат, ҳарбий техника ва ўқ-дорилар юбориб турди, пойтахтнинг кўпгина заводлари, олий ўқув юртлари ва мактаблари Тошкентга ва республиканинг бошқа шаҳарларига эвакуация қилинди. Шодлик кунларида ҳам, даҳшатли синов кунларида ҳам ҳаммамиз ҳамиша биргамиз.

Ўтган йил пойтахтингиз бошига тушган табиий офат вақтида бепоён Ватанимизнинг ҳамма халқлари ва шулар орасида биринчилар қаторида москваликлар ҳам дарров ёрдамга боришди. Шу дамгача москвалик бинокорларнинг кучи билан Тошкентда 85 минг квадрат метр уй-жой майдони қуриб берилди. Москваликлар Тошкент болаларининг бир неча мингини ўз бағирларига олиб, уларни меҳр-муҳаббат билан тарбияладилар. Мана шуларнинг ҳаммаси дўстлигимизни тағин ҳам мустаҳкамлади.

Бизнинг бу учрашувимиз ажойиб бир вақтда, Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида ўтмоқда. Совет халқи шу 50 йил ичида турмушнинг ҳамма соҳаларида ғоят катта муваффақиятларга эришди. Ҳозирги Ўзбекистон буни яққол кўрсатувчи далилларнинг бири бўлиб турибди.

(Давоми 2-бетда).

ДЎСТЛАР ТАЖРИБАСИНИ ЎРГАНИБ...

КАРДОШ ПАХТАКОРЛАР МУСОБАҚАСИ

Колхозимиз юбилей йилида ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш юзасидан Тошкент область Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз билан мусобақалашди. Тожикистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети икки колхоз ўртасида тузилган мусобақани ватанпарварлик намунаси деб маъқулладилар ва қарор қабул қилдилар. Ўшандан бери ҳали кўп фурсат ўтгани йўқ. Мусобақа эса ўз самарасини кўрсатяпти.

Мусобақадош Ҳамроқул Турсунқулов номли колхознинг вакиллари яқинда колхозимизда бўлиб, социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини назоратдан ўтказдилар. Ютуқларимизни таъкидлаб мақтадилар, камчиликларимизни кўрсатишди.

Икки оғиз сўз — мусобақадошларнинг маслаҳатлари ва унинг амалга оширилиши ҳақида. Колхозимиз 1903 гектар майдонда пахта етиштиради. Баҳор инжиқ келди, чигит экиш кечикиб кетди. Боз устига 8 май куни қаттиқ дўл тушиб, қийғоч шоналай бошлаган 500 гектарга яқин майдонлаги ғўзани ер билан яксон қилиб кетди. Колхозчиларимизнинг фидокорона меҳнати билан ўша майдонларга уч кунда қайта чигит экиб бўлинди. Бироқ ғўзанинг ўсиш ва ривожланиши ўзимизнинг ҳам, мусобақадошларимизнинг ҳам кўнглини тўлдирмади. Мусобақадошларимиз ана шу 500 гектар майдондаги ғўзаларни алоҳида парвариш қилишни маслаҳат берган эдилар.

Биз айнан шундай қилдик. Ўша майдонларда қўшимча икки марта парвариш ўтказдик. Ёш ниҳолни очиқтирмай ўғит, чанқатмай сув бердик, вақтида культивация ўтказиб, ҳаво ва қуёш нуридан баҳраманд бўлишини таъминладик. Натижа чакки бўлмади. Қайта чигит экилган майдонлардаги ғўзалар тез ҳосилга кирди, яхши ўсиб ривожланди. Ҳозир ҳар туп ғўзада 10 тагача кўсак етилди. Шунга қарамай парваришни қизғин давом эттирмоқдамиз.

Мусобақадош дўстларимиз ғўза парваришини пахта йиғим-терими бошлангунча давом эттиришни маслаҳат берган эдилар. Бу маслаҳатга ҳам тўла амал қиляпмиз. Шу кунларда пахта пайкалларида 40 та дан зиёд универсал тракторлар ишлаб турибди, зарур топилган бригадаларда от-улов культиваторларини ҳам ишга солдик. Ғўза ўсиб, ҳосил шохлари бир-бирига кириши кетгани туфайли кунлик культивация графигини бироз камайтириб ҳар бир универсалчига 5 гектар норма белгиладик. Механизаторлар тракторларнинг тезлигини анча камайтирдилар.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаси — ҳосилнинг душмани. Ўтган йилларда эътиборсизлик орқасида анча-мунча ҳосилни қўлдан бериб қўйган эдик. Мусобақадошларимиз колхозимизда бўлган кезларда ҳашаротларга қарши кураш йўлларини ўргатишди.

Юбилей йилида ялпи ҳосилнинг 60 процентини «зангори кема»ларда теришга қарор қилганмиз. Ғўза ёшлигиданоқ машина теримига мослаб ўстириляпти. Мусобақадошларнинг маслаҳати асосида чеканкани энг яхши агротехника муддатида, табақаланган ҳолда ўтказдик. Ҳозир ғўзанинг ён шохлари такрор чеканка қилиняпти, бачки шохларнинг ўсишига йўл қўйилмаяпти. Бу билан машиналарнинг келгусида унумли ишлашига етарли шароит яратиляпти. Барча терим машиналари, тележкалар ремонтдан чиқарилиб, мавсумга шайлаб қўйилди.

Мусобақадошларнинг чорвачиликни ривожлантириш, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, боғдорчилик, сабзавотчиликни тараққий эттириш тўғрисидаги таклиф-мулоҳазалари ҳам тўла амалга оширилди.

ЯҚИНДА мусобақадош Тожикистон ССРнинг Регар районидаги Ленин номли колхоздан Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозга ўзаро текшириш комиссияси аъзолари келишди. Улар ўз мусобақадошларининг ишлари билан батафсил танишдилар. Суратда: тожикистонлик пахтакорлар А. Мирзақосимов звеноси даласида.

А. Тўраев фотоси.

Биз мусобақадош Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозга қилинган ишларни кўздан кечириш, ўзбек пахтакорларининг бой тажрибасини ўрганиш, навбатдаги улкан ишларимиз ва уни амалга ошириш йўллари ҳақида маслаҳатлашиб олгани келдик. Дўстларимиз бизни очиқ чеҳра, шод-хуррамлик билан кутиб олдилар, катта хўжаликнинг бутун фаолияти билан батафсил таништирмоқдалар. Бунинг учун уларга яна бир бор миннатдорчилик изҳор этамиз.

Биз дўстларимиз далаларида нималарни кўрдик? Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзолари юбилей йили масъулиятини тўла ҳис этиб, ҳамма майдонларда 40 центнерлик ҳосил етиштириш учун астойдил курашмоқдалар. 1400 гектар майдондаги ғўза тез ва соғлом ўсяпти, қийғос ҳосил тўплаяпти, шона гулга, гул кўсакка айланяпти.

Бироқ, «Беш қўл баравар эмас» деганларидек, серҳосил ғўзалар билан бирга камҳосилли ғўзаларни ҳам учратдик. Гарчанд ғўзанинг бўй-бастидан кўнгил тўлса ҳам, ҳосилнинг чўғидан кўнгил тўлмайдиган карталар бор. Биз дўстларимизга ғўза парваришини биринчи сентябргача давом эттиришни маслаҳат берганимизда, улар бу таклифимизни жон-диллари билан қабул қилишди.

Хўжаликда деҳқончиликни иннг миридан сиригача яхши биладиган, ташкилотчи, қийинчиликлар олдида ваҳимага тушмайдиган, оммани меҳнатда янги ғалабалар сари илҳомлантиришга қодир совет деҳқонларининг бир бўғини камол топгани бизни ғоят қувонтирди. Шу ўринда донгдор пахтакор Мамат Камолов участкасида қилинган ишларни тилга олиб ўтмоқчимиз.

Участка пахтакорлари кенг пахта майдонларининг ҳар гектаридан 46 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилганлар. Биз участкани кўздан кечирдик. Гектар тўла, кўчат сони бут, ғўза тез ва соғлом ўсяпти, ҳосил ёнига ҳосил қўшиляпти, гул кўсакка айланяпти. Участка меҳнат аҳли ана шу муваффақиятни мустаҳкамлаш учун курашяпти. Механизаторлар культивацияни қизғин давом эттиришяпти, сувчилар экинни меҳр билан суғоришяпти.

Биз ғўза нақадар усталик билан суғорилаётганини кўриб қойил қолдик. Сувчиликка асосан звено бошлиқлари ва энг тажрибакор деҳқонлар тайинланибди. Улар экинни кеча-кундуз бир меъёрда суғоряпти. Сув исрофгарчилигига қарши қаттиқ кураш олиб борилади. Ҳозир ғўзанинг ҳосил шохлари ўсиб бир-бирига кириши кетди. Бундай паллада сувчилик қилиш қийин иш. Ғўза ёшлигида эгатга таралган сув бошдан оёқ бемалол кўриниб турар эди. Энди эса кўринмайди. Сувчи эгатма-эгат кечиб юрмаса, бир жойдаги ғўзани сув босиб ғовлатиб юбориши, иккинчи жойдаги ғўза сувсизликдан ҳосил нишоналарини тўкиб юбориши мумкин.

Алфия Мирзақосимова бошчилик қилаётган пахтачилик звеносида бўлдик. Звенонинг 35 гектар пахтазори бор. Ҳар туп ғўзада 14—15 та бўлиқ кўсак санадик, ғуж-ғуж шона. Шунга қарамай парвариш қизғин давом эттириляпти. Звено аъзолари мавжуд ҳосилни сақлаб қолса, ҳосил ёнига ҳосил қўшиб борса, гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» кўтариш ҳақидаги мажбуриятини сўзсиз бажаради.

Биз звенонинг дала ишлари билан батафсил танишдик, кўп нарсани ўргандик. Колхоз бўйича энг арзон ва юқори сорт пахта шу ерда етиштирилар экан. Бунинг боиси шуки, звено аъзолари чигит экишдан тортиб ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ҳамма ишларни машиналар гарданига ортибди. Юбилей йилида ҳосилнинг ҳаммасини «зангори кема»ларда териш кўзда тутиляпти. Алфиянинг ўзи мавсумда машинада 100 тонна пахта тераман деди. Биз ўз колхозимизга қайтгач, ана шундай комплекс механизациялашган звенолар сонини кўпайтириш, хотин-қизлардан механик-ҳайдовчи кадрлар тайёрлашни кўнглимизга тугиб қўйдик.

Колхоз бўйича, шу жумладан, Алфия звеносида ғўзага йиллик азот нормаси бериб бўлинибди. Шароит ҳисобга олиниб, ҳозир ғўзани фосфор ва гўнг билан аралаштириб озиқлантириш қизғин давом эттирилмоқда. Шундай қилинганда август ойида ҳосил ёнига ҳосил қўшилиши, кўсаклар тезроқ очилишини, биринчи сорт пахта кўзда тутилгандан ортиқ бўлишини сўзлаб беришди мусобақадошларимиз. Биз дарҳол Тожикистонга телефон қилиб, колхозимиз аъзоларига ғўзаларни фосфор ва маҳаллий ўғит қоришмаси билан озиқлантиришни давом эттириш ҳақида маслаҳат бердик.

Гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш бўйича юбилей йили мажбуриятларини бажаришда мусобақадош дўстларимизга катта муваффақиятлар тилаймиз!

Асқарали МИРЗАЕВ,
Регар районидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тожикистон ССР Олий Совети депутати.

Жўра РАҲМОНОВ,
Шу колхознинг пахтачилик бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Мирзамурод КАМОЛОВ,
колхоз бош агрономи.

МОСКВА ОЛҚИШЛАМОҚДА

(Давоми, Боши 1-бетда)

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида республикада чинакам маданий революция қилинди. Олимлар, инженерлар, врачлар, агрономлар, муаллимларнинг ажойиб миллий кадрлари ўсиб етишди. Адабиёт ва санъат равнақ топиб, янги социалистик мазмун касб қилди. Съездлар саройидаги кечаги концерт Совет Ўзбекистонининг шаклан миллий—мазмунан социалистик санъати нақадар ажойиб равнаққа эришганлигини кўрсатди.

Совет Ўзбекистонининг экономикани, фан ва маданиятни ривожлантиришдаги муваффақиятлари, коммунистик қурилиш планларичи муваффақиятли амалга ошираётганлиги, Ватанимизнинг энг юксак, энг фахрли мукофоти билан — икки марта Ленин ордени билан тақдирланганлиги бизни фахрлантиради. Бу муваффақиятларда республика коммунистларининг, республикадаги барча меҳнаткашларнинг хизмати катта.

Бутун мамлакат билан бирга москваликлар ҳам Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини фидокорона меҳнат қилиб кутиб олмоқда. Ҳозир шаҳар корхоналарида революциядан олдинги вақтдагига қараганда, 118 баравар кўп маҳсулот чиқарилмоқда ва чор Россиясининг бутун саноати ишлаб чиқарган маҳсулотга қараганда 3,5 баравар кўп маҳсулот тайёрланмоқда. Москва маҳсулоти мамлакатнинг ҳамма томонига, жумладан Ўзбекистонга ҳам юборилиб турибди. Ўз навбатида сизларнинг республикангиз ҳам Москвага рангли металлар прокати, электр ускуналар ва бошқа кўп нарсаларни юбормоқда. Бунинг учун москваликлар сизлардан миннатдор.

Москва — фан ва маданиятнинг энг катта маркази. Бу ерда илм-фаннинг ҳамма тармоқлари билан шуғулланаётган олимлар меҳнат қилмоқда. Пойтахт олий ўқув юртларида 604 минг студент ўқиб турибди. Булар орасида серқуёш Ўзбекистондан келиб ўқиётган йигит ва қизлар ҳам оз эмас.

Пойтахт меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетнинг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» тўғрисидаги тезисларини зўр мамнуният билан кутиб олишди.

Ўзбекистонлик азиз дўстлар! Сизларнинг Москва меҳнаткашлари билан учрашувингиз дўстлигимизнинг янги ёрқин кўринишидир. Сиз азиз дўстларга ва сизлар орқали Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига коммунистик қурилишда пойтахт меҳнаткашлари номидан жуда самимият билан янги ижодий муваффақиятлар тилашга, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олинглар, деб истак билдиришга ижозат бергайсиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишоновга сўз берилади. У, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан бутун Ўзбекистон халқи номидан Москвага ва москваликларга чин юракдан салом топширади.

Биз, Ўзбекистон вакиллари, дейди Р. Н. Нишонов, серқуёш ўлкамиздаги миллион-миллион меҳнаткашлар қалбининг ҳароратини, Москвага оташин муҳаббат ҳислари билан тўлган меҳрибон ва содиқ қалблар ҳароратини сизларга етказишдек юксак шарафга муяссар бўлдик.

Бутун Ўзбекистон, сиз азиз ўртоқларга юбораётган беҳисоб кўп эзгу ниятларга биз ҳам қўшимча қилиб, Москвада самимият билан кутиб олинганлигимиз учун, илиқ, чинакам қардошларча меҳмондўстлик билан иззат ва ҳурмат қилинаётганлигимиз учун, бизларни бениҳоя хурсанд қилган ва тўлқинлантирган мана шу ҳурматлар учун зўр ташаккур изҳор қилмоқчимиз.

Ўзбекистон вакиллари москваликлар билан биринчи марта учрашаётганликлари йўқ. Лекин ҳар сафар Москва ерига қадам қўйганимизда бизда катта тўлқинланиш пайдо бўлади. Зиммамизга юклатилган фахрли вазифани бажариш шарафига муяссар бўлганимиз учун ўз зиммамизда юксак масъулият ҳис қиламиз, миннатдорчилик туйғуларига тўлиб-тошамиз. Ҳар биримиз учун, совет мамлакатининг ҳамма халқлари учун Москва фақат давлатимизнинг пойтахтигина эмас, шу билан бирга Москва бизнинг бахтимиз, ҳаётимиз, порлоқ тақдиримиз, ҳозирги ҳузур-ҳаловатимиз ва келажакдаги саодатимиздир. Москва Улуғ Ленин партияси донишмандлигининг тимсоли, совет кишилари бузилмас дўстлигининг рамзи, ғолиб марксизм-ленинизм идеяларининг байроғидир.

Тошкент бинокори ва Хоразм пахтакори, Бекобод металлурги ва Мирзачўлни обод қилаётган чўлқувар, Оҳангарон шахтёри ва Мурунтовнинг олтинтопари, Амударё соҳилларининг шоликорлари ва Бухоро оловкори, Самарқанд машинасози ва Томди чўлининг чорвадори, Ўзбекистоннинг ҳар бир ишчиси, деҳқони, инженери, артисти, олими ва ёзувчиси, хуллас. Улуғ Октябрь байроғи остида партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети етакчилигида эришилган ғалабаларни қадрлаётган кишиларнинг ҳаммаси, янги, ёрқин, бахтиёр турмушимизни қадрлатган кишиларнинг ҳаммаси Москва овозига ўз қалбининг овозини тинглаётгандек қулоқ солмоқда.

Москванинг укаси Тошкент ўз оғасини алоҳида меҳр-муҳаббат билан севади. Табиий офат Тошкентни оғир аҳволга солиб қўйиб, шаҳримиз бошига мусибат тушганда бутун мамлакат, аввало Москва бизга ёрдамга келди.

Москваликлар ўзларининг чинакам қардошликларини, меҳрибон дўстликларини, ўзларининг беғаразликларини, ўз юракларининг поклиги ва эзгулигини, буюк дўстлигимиз учун қаҳрамонлик ва шижоат қилишга ўзларининг тайёр эканликларини яна қайта ва қайта намойиш қилдилар. «Главмосстройнинг» бинокорларидан тўрт мингдан кўпроқ киши 230 минг квадрат метр уй-жой ва маданий-маиший объектлар комплекси қуриб бериш мажбуриятини зиммасига олиб, ҳозир Тошкентда жонбозлик билан меҳнат қилмоқда. Тошкентлик бир неча юз оила ҳозир москваликлар қуриб берган уйларда яшаб турибди. Москваликлар яхши ишлаб, қаҳрамонона меҳнат қилиб, чиройли, мустаҳкам, шинам иморатлар қурмоқдалар. Барча совет кишиларининг қардошлик ёрдами каби москваликларнинг ҳам бу олийҳиммат шижоатларини асло унутмаймиз. Бу қардошлик ёрдами Ватанимиз халқларини зўр куч қилиб бирлаштирган ленинча дўстлик сиёсати тантанасининг ёрқин намойишига айланди.

Бу йил Тошкентда ўтказилган «Москва кунлари» бизнинг қалбимизда ўчмас из қолдирди. «Москва кунлари» республикамиз пойтахтининг ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаётида зўр воқеа бўлди. Ўша кунлар москваликлар билан тошкентликларнинг қардошларча дўстлигини, рус, ўзбек ва барча совет халқлари дўстлигини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш тарихига ёрқин саҳифаларнинг бири бўлиб ёзилди.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг Москвадаги Жданов райони меҳнаткашлари билан боғлаган мустаҳкам алоқалари москваликлар билан дўстлигимизни янада мустаҳкамлашда ғоят катта роль ўйнаётганлигини бугун алоҳида қайд қилиб ўтмоқчиман. Бу алоқалар йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда, ривожланмоқда ва коммунизмнинг юксак идеялари учун биргаликда олиб бораётган курашимизда ўзининг ажойиб натижаларини бермоқда.

Биз бу сафарга, Москвада ўтказиладиган Ўзбекистон кунларига зўр ғайрат билан, ўзларингизга маълум бўлган тўлқинланиш билан тайёргарлик кўрдик. Москвада ўтказилаётган Ўзбекистон кунларини биз, Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг экономикасини ва маданиятини яшнатиш тўғрисида КПСС Марказий Комитети тинмай қилаётган ғамхўрликнинг яна бир ёрқин далили, деб билмоқдамиз. Иттифоқдош республикалар маданияти ва санъати кунлари Москвада ўтказилаётганлиги октябрь Пленумидан кейин партиямиз Марказий Комитети бошлаган йўлнинг тўғрилигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Учрашувимизнинг аҳамияти яна шунинг учун ҳам ошиб бормоқдаки, бу учрашув Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига тайёргарлик кўрилаётган даврда ўтмоқда ва СССР халқларининг қардошлик оиласида ўзбек халқи партия раҳбарлигида эришган улуғ ғалабаларини, фақат Совет ҳокимияти туфайли, партиямиз байроғига ёзиб қўйилган идеяларнинг тантанаси туфайли қўлга киритиш мумкин бўлган ғалабаларнинг улуғворлигини бутун мамлакат олдида намойиш қилиши лозим.

Бу ғалабалар ҳақиқатан, бениҳоя катта. Қуёш ярқираб нур сочиб турган кун қоронғи совуқ тундан фарқ қилгани каби яшнаб турган бугунги Ўзбекистон ҳам революциядан олдинги забун, қолоқ чекка ўлкадан шундай фарқ қилади. Меҳнаткаш халқнинг оғир, аянчли ҳаётини қоплаб олган асрий зулматни Октябрь нури тарқатиб юборди ва унга шодлик келтирди, ўз таланти, ўз меҳнати ва ўз ижодий ғайратидан коммунизм қуриш йўлида, ҳар бир кишининг бахт-саодати йўлида фойдаланиш имкониятини олиб келди. Ўзбекистоннинг шуҳрати ўзининг фидокорона меҳнати билангина чекланаётгани йўқ. Янги бахтли турмуш халқ орасида яшириниб ётган талантларнинг ҳамма томонини, ҳамма қирраларини актив ишга солди, мислсиз яшнатиб юборди. Бугунги Ўзбекистон — юксак маданият, ҳар томонлама ривож топган санъат ўлкаси бўлиб қолди. Бизнинг бу юксак маданиятимиз ва яшнаган санъатимиз фақат бутун мамлакатимиздагина эмас, бошқа юртларда ҳам кенг равишда манзур бўлмоқда.

Яхши кутиб олганликларингиз учун сизларга, яна бир марта чин кўнгилдан ташаккур айтишга ва Москвада ўтказилаётган Ўзбекистон кунлари дўстлигимизнинг, бузилмас қардошлигимизнинг, бирлигимизнинг янги зўр намойишига айланади деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

Совет ҳокимиятининг ярим асрлик юбилейига бағишланган бадиий композиция москваликларга ёдгорлик ҳадя қилиб топширилади. Бу композицияни Тошкентдаги биринчи авторемонт заводининг слесари Олег Гроховский бир бўлак пўлат тахтага ўйиб ясаган. Шу пўлатга Карл Маркс билан В. И. Ленининг барельефлари, афсонавий «Аврора» крейсери, ўроқ ва болғани баланд кўтариб турган ишчи билан аёл деҳқон, космонавтлар обидаси ва Совет Иттифоқи герби ўймакорлик асбоблари билан туширилган. Халқ наққоши юбилейга аталган ўзининг мана шу ажойиб совғасини президиум столига қўйиши билан гулдурос олқишлар бошланиб кетди.

Главмосстрой бошлиғи Н. Е. Пашченко Ўзбекистон маданияти ва санъати кунлари қатнашчиларини чин юракдан айтилган сўзлар билан табриклади. У, Тошкент шаҳрида иморатлар қуриб бераётган москвалик бинокорларнинг шонли ишларини ҳикоя қилиб берди.

Ҳозир Москва бинокорларининг иши кўп. Пойтахтда иморатлар жуда тез суръатлар билан қад кўтармоқда. Кўчаларнинг қиёфасигина эмас, шу билан бирга бутун бутун кварталлар, районларнинг ҳам қиёфаси ўзгармоқда. Совет давлатининг юбилейи шарафига янги, оширилган мажбуриятлар олинди. Лекин москваликлар Тошкентнинг янги кварталларини ҳам худди ўзлариники каби меҳр қўйиб, қурмоқдалар. Шу сабабли, Главмосстройнинг 200 минг кишилик коллективи Тошкентга юборган ўз вакилларидан келаётган ҳар бир хуш хабарни эшитиб қувонади.

— Азиз меҳмонларимизни ишонтириб шуни айтмоқчиманки, деди пировардида Н. Е. Пашченко, бизнинг бинокорларимиз қардош халққа ёрдамлашиш борасида ўз зиммасига олган вазифаларни тўла равишда ва белгиланган муддатда бажардилар — умумий саҳни 230 минг квадрат метрдан иборат бўлган кварталларнинг, тўртта мактабнинг, еттита болалар муассасасининг ва бошқа объектларнинг калитларини тошкентликлар қўлига тутқаздилар.

Ўзбекистон халқ шоири Зулфия сўзга чиқади.

— Ҳозир мен кечираётган ҳиссиётлар маданият ва санъат кунларимизда қатнашаётган ҳар бир кишига ҳам маълум, — дейди Зулфия. — Мен шуни айтмоқчиманки, биз ўзбеклар шонли Москвани, москваликларни ўзимизга бениҳоя азиз ва яқин деб биламиз, москваликларни ўзимизга қон-қардош деб ҳисоблаймиз.

Халқнинг, тоғнинг хусни олисдан билинади деган гапи бор. Шунинг учун ҳам мен халқим босиб ўтган йўлга гўзал ва жаҳоншумул воқеалар билан тўлган 50 йиллик масофадан, парвозимиз чўққиларидан назар солганимда менинг кўз олдимда Ленин идеяларининг зўр кучи билан, Совет ҳокимиятининг қудрати билан ўзгартирилган бутун элимиз яққол кўринади. Ана шунда мен қуёш нурига тўлиб-тошган Ўзбекистонимизнинг ҳам жамолини кўраман.

Ёшлик чоғимда ойимни соғиниб, унинг ҳузурига келганимда мен унга баланд парвоз сўзларни айтмас эдим. Мен унга ўзимнинг бутун қизлик меҳримни, ўзимнинг бутун орзу ва ниятимни ифодалайдиган иккита оддий сўзнигина айтардим. Менга абадий онадек меҳрибон бўлиб қолган Москвага ҳам шу сўзни айтаман:

— Салом, она! Мен меҳмон бўлиб келганим йўқ, мен ўз онасини соғинган қиз бўлиб келдим.

Бутуниттифоқ «Билим» жамияти президиумининг аъзоси, академик В. В. Парин сўзга чиқиб, пойтахт зиёлиларининг топшириғини зўр мамнуният билан бажариб, ўзбекистонлик меҳмонларга янги муваффақиятлар тилайман, деди.

— Шу нарса жуда диққатга сазоворки, деди академик, ўзбек халқи ўзининг ҳамма муваффақиятларига мамлакатимизнинг қардош халқлари билан ёнма-ён туриб, уларнинг саҳийлик билан бераётган беғараз ёрдамига таяниб, улар билан яқиндан ҳамкорлик қилиб эришди. Ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошириб келаётган Коммунистик партия меҳнаткашларни бузилмас дўстлик ҳисларига эга қилиб, ҳамма ғалабаларимизнинг гарови, социалистик Ватанимиз қудратининг, экономикамиз ва маданиятимиз равнақининг гарови бўлган мана шу олижаноб ҳисга эга қилиб тарбиялади

Саҳнада — Ўзбекистон санъат усталари. Катта байрам концертида улар ўз талантларини пойтахтга тортиқ қилишди. Улуғ Октябрь, жонажон Коммунистлар партияси кенг истиқбол очиб берган, ашула ва меҳнатни бир бутун қилиб бирлаштирган халқларимиз ва унинг меҳнати билан кундан-кунга обод бўлаётган бутун республикамиз кеча қатнашчиларининг кўз олдида театр саҳнасида яққол гавдалангандек бўлди. А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР опера ва балет катта академик театрининг артистлари, хизмат кўрсатган «Баҳор» халқ рақс ансамбли, Ўзбекистон Давлат филармониясининг симфоник оркестри ҳамда ашула ва рақс ансамбли, эстрада артистлари, Тошкент хореография билим юртининг ва Р. Глиэр номидаги музикали мактаб-интернатнинг ўқувчилари ўз санъатларини намойиш қилдилар. М. Левиевнинг Туроб Тўла шеърига ёзган «Ассалом, Москва» қўшиғи залда улуғвор янгради. Бу қўшиқни СССР халқ артисти Ҳалима Носирова ижро этди.

Г. ЛИПШИЦ,
Ўзбекистон телеграф агентлигининг махсус мухбири.

ТЕЖАМКОРЛАР

Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги юбилейини муносиб кутиб олиш учун пойтахтдаги хўжалик буюмлари заводи ишчилари маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришга эътиборни кучайтиришяпти. Бу ерда йиллик планни 25 декабргача бажариш, планга қўшимча 80 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, йил охиригача 12 минг сўм тежаш ва меҳнат унумдорлигини 5 процент ошириш кўзда тутилган. Коллектив шу мажбуриятни шараф билан бажармоқда.

Корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш ойлик ва квартал топшириқлари муттасил ортиғи билан адо этилмоқда. Меҳнат унумдорлиги 4 ой ичида 6 процент ошди. Руҳлаш цехи коллективининг меҳнат натижалари кишини қувонтиради. Шу цех мастери коммунист Ўринбой ака Тўлаганов раҳбарлигидаги смена баракали ишлаяпти, нормани мунтазам ошириб бажармоқда. Собир Йўлдошев бошлиқ бригаданинг Раҳмат Сулаймонов, Комил Гулманов сингари пешқадамлари ойлик топшириқни 130—140 процентга етказиб адо этишяпти.

Завод бўйича йил бошидан буён тушган 18 та ихтирочилик таклифининг 14 таси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Аҳил коллектив асосий кўрсаткичлар бўйича 6 ойлик топшириқларни уддасидан тўла-тўкис чиқди.

Х. ТУЙЧИЕВ.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРМИСИЗ?

ЎРНАК ОЛСА АРЗИЙДИ

«Тотув оилада тўкин ҳаёт» дейдилар. Дарҳақиқат, тотувлик бор ерда иш унуми ҳам, сарамжон-сариштилик ҳам яхши бўлади. Бир ёқадан бош чиқариб ишлаш ўртоқ Ғани Қодиров директорлик қилаётган Калинин районидаги 26-ўрта мактаб педагогик коллективи учун ҳам одат бўлиб қолган. Мактабни янги ўқув йилига барвақт тахт қилиб қўйишда ҳам бунга амал қилинди.

— Бир неча йилдирки, мактабни биринчи сентябрга барвақт ҳозирлаб қўйишга эришаяпмиз,— дейди директор. Мактабда янги ўқув йилига тайёргарлик аллақачон бошлаб юборилган эди. Ремонт ишларига мактабнинг 9 «А», 9 «Б»-синф ўқувчилари ҳам ёрдам бердилар. Ўқувчиларнинг бири деворларнинг тушган ерларини текисласа, бири оқлади. Бири панелларни замаска қилса, бири мойлади

«Ўзбекистон 40 йиллиги» номли колхоз мактабимизни ўз оталиғига олган. Ўртоқ Т. Мирзаев раислик қилаётган бу колхоз мактаб ремонти учун зарур материалларни ўз вақтида етказиб берди.

Куни кеча мактаб ремонтининг тугалланганлиги ҳақида рапорт берилди. Шуни ҳам айтиш керакки, мактабнинг 50 сотих ерида тажриба участкаси бор. Унинг 38 сотихи турли мевали дарахтлардан, 12 сотихи эса полиз, сабзавот, техника экинлари ҳамда коллекция майдонидан иборат. V—VIII синфлар ўқувчилари каникулни мактаб боғида ўтказмоқдалар. Улар бу ерда тажриба ишларини ҳам олиб борадилар.

Мактаб биология кабинетини кўргазмали асбоблар билан жиҳозлашда тажриба участкасининг коллекция бўлими алоҳида қулайлик касб этади. Бу ерда ўқувчилар ўзлари етиштираётган турли хил ўсимликлардан гербарий ва коллекциялар ҳозирлашга киришдилар. Шу кунгача турли темаларга доир 300 дан ортиқ гербарий ва 50 га яқин ўсимлик уруғидан коллекциялар тайёрланди.

М. ҲИДОЯТОВ.

П. Формаков Тошкент экскаватор заводида 10 йилдан ортиқ вақтдан бери меҳнат қилмоқда. У ҳозир йиғувчи слесарлар бригадасига бошлиқ. Бригадир ишда ҳаммага ўрнак бўлаяпти. Топшириқни доим 125 процентдан оширтиб адо этмоқда. Суратда: ўртоқ П. Формаков иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

«Учқун» тўқимачилик галантерея фирмаси коллективи Совет ҳокимиятининг ярим асрлик тўйига катта тортиқлар билан келмоқда. Кўпгина ишчилар меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Сиз суратда кўриб турган ўртоқ И. Багурина ҳам пешқадамлардан. У нормани доим ортиғи билан адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИНИ

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИГА

Совет халқи Октябрнинг 50 йиллигини қарши олар экан, ярим асрлик кураш ва ғалаба йўлига фахр билан назар ташлайди. Улкан революцион ўзгаришларнинг ажойиб якуни СССР ни социалистик индустрлаштириш бўлди. Бу тадбир социализм сари кенг ва равон йўл очиб берди.

В. И. Ленин назарий жиҳатдан асослаб берган, Коммунистик партия раҳбарлигида амалга оширилган индустрлаштириш СССР ишчилар синфининг, совет халқининг мисли кўрилмаган буюк қаҳрамонлигидир. Совет Иттифоқи ҳозир ўз намунаси билан жаҳон халқлари тақдирига катта таъсир кўрсатаётган қудратли социалистик давлат бўлиб қолди.

СОЦИАЛИЗМ УЧУН КУРАШДА ЯНГИ БОСҚИЧ

Граждантар уруши ва ҳарбий интервенция вайрон қилган СССР халқ хўжалигини тиклаш асосан 1925 йилда тугалланди. Советлар мамлакати янги босқичга — социалистик индустрлаштириш босқичига қадам қўйди. Бу партия ва совет халқининг социализм учун курашида янги босқични ифодалар эди. Агар Совет Иттифоқида халқ хўжалигини тиклаш асосан эски техника базасида олиб борилган бўлса, эндиликда мамлакат саноати социалистик реконструкция қилишга, ҳозирги замон индустриясини яратишга киришди. Мамлакатни индустрлаштириш бош мақсадни — социализмнинг моддий-техника базасини яратишни кўзда тутган эди. Бусиз социализм қуриш, социалистик ишлаб чиқариш муносабатларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш мумкин эмас эди.

Партиянинг 1925 йил декабрида тўпланган XIV съезди мамлакат социалистик индустрлаштириш сари йўл олганлигини эълон қилди.

Омманинг доҳиси ва илҳомчиси Коммунистик партиянинг хусусияти шундаки, у марксча-ленинча назарияга амал қилиб, ҳар бир тарихий босқичда асосий, энг муҳим вазифани бехато ажрата билишга даъват этилгандир. СССР-ни индустрлаштириш худди шундай вазифа эди. Уни ҳал этиш мамлакатда социализм қурилишини кенг авж олдириб юбориш имконини берарди.

Мамлакатимизда социалистик революциянинг ғалаба қилиши билан дунёда энг илғор сиёсий тузум — Советлар ҳокимияти билан буржуа-помешчиклар Россиясидан мерос бўлиб қолган қолоқ техника-иқтисодий база ўртасида қарама-қаршилик пайдо бўлди. Бу қарама-қаршилик мамлакат иқтисодий мустақиллигига, революция ғалабаларига хавф солди. Революциядан илгариги Россияда йирик саноатнинг халқ хўжалиги ялпи маҳсулотидаги ҳиссаси атиги 42 процентни ташкил этарди. Бутун оғир саноатнинг ҳиссаси барча йирик саноат ялпи ишлаб чиқаришида учдан бир қисмни ташкил этарди, машинасозлик ҳиссаси эса атиги 6,8 процент эди. Жаҳон саноат маҳсулотида мамлакатнинг улуши атиги тўрт процентдан сал юқори эди. Россияда аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти АҚШ ва Англияга қараганда 13—14 марта, Германияга қараганда 10 марта кам ишлаб чиқариларди.

Халқ хўжалиги тиклангандан кейин саноат ишлаб чиқариши ҳажми революциядан илгариги даврдаги даражадан ошмади. Чор Россияси бўлса, юқорида айтганимиздек, аграр, иқтисодий жиҳатдан қолоқ мамлакат эди. Ватанимизнинг иқтисодий қолоқлигига барҳам бериш зарур эди.

Партия В. И. Лениннинг мамлакатга оғир индустрия зарур деган кўрсатмаларини ўз сиёсатига асос қилиб олди. Оғир саноатни сақлаб қолмасдан, уни тикламасдан, деган эди Ленин, биз ҳеч қанақа саноат ярата олмаймиз, бусиз эса биз мустақил мамлакат сифатида умуман ҳалок бўламиз.

Урушлар вайрон қилган оғир саноатни шунчаки тиклашгина эмас, балки қишлоқ хўжалиги ва йирик саноат ўртасидаги, саноат ичида эса — оғир ва енгил саноат ўртасидаги нисбатларни тубдан ўзгартириш кўзда тутилган эди; машинасозлик салмоғини кескин ошириш мўлжалланган эди. Бошқа сўзлар билан айтганда, гап СССР-ни аграр малакатдан индустриал мамлакатга айлантириш тўғрисида борарди. Қудратли оғир индустрияни ривожлантириш, революциядан илгариги Россияда умуман бўлмаган ёки суст тараққий этган ҳозирги замон саноатининг бир қатор соҳаларини яратиш натижасидагина СССР да социализм ғалабаси таъминланди. Қора металлургия, машинасозлик, станоксозлик, автомобилсозлик, химия, трактор, мудофаа каби ва бошқа саноат соҳалари шулар жумласидандир.

Эски корхоналарни жуда тез, юксак суръатларда реконструкция қилиш ва ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқарадиган янги корхоналарни жадал барпо этиш, гидро ва теплоэлектростанциялар қуриш зарур эди. Юксак суръатларнинг зарурлиги ҳам ички, ҳам ташқи шароитлар билан боғлиқ эди. Совет Иттифоқининг техника-иқтисодий мустақиллигини таъминлаш учун, унинг капиталистик мамлакатларга қарам бўлиб қолмаслиги учун тарихан жуда қисқа муддатларда мамлакатни индустрлаштириш талаб қилинарди.

Бутун халқ хўжалигини янги техника асосида реконструкция қилиш шарт-шароитларини яратадиган социалистик индустрлаштириш совет жамиятининг етакчи кучи ишчилар синфининг ўсиши билан, миллионлаб меҳнаткаш деҳқонларга нисбатан унинг раҳбарлик ролининг ошиши билан узвий боғлиқдир. Социалистик индустрлаштириш қишлоқ хўжалигини социалистик тараққиёт йўлига ўтказиш учун моддий база яратиб берарди. Социализмнинг ягона моддий асоси — йирик машина саноати бўлиши мумкин, у деҳқончиликни ҳам қайта ташкил этишга қодирдир, деган эди Ленин.

Социалистик индустрлаштириш йўлини тутган партия Совет давлатининг бузилмас асоси — ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлаш вазифасини қўйди.

Социалистик индустрлаштириш совет халқи моддий ва маданий даражасини тўхтовсиз юксалтириш учун имкониятлар яратди. Ниҳоят, фақат индустрияни ривожлантириш орқалигина Совет давлатининг мудофаа қудратини ошириш, мамлакатимиз қуролли кучларига душман капиталистик қуршов шароитида Октябрнинг буюк ғалабаларини ҳимоя қилиш учун ҳозирги замон техникасини таъминлаб бериш мумкин эди.

Шундай қилиб, мамлакатни социалистик индустрлаштириш тарихий зарурат эди, совет жамияти тараққиёти эҳтиёжлари шуни тақозо қилган эди.

Маълумки, Совет Иттифоқи индустрлаштиришга киришар экан, уни амалга оширишнинг зарур тажрибасига эга эмас эди. Индустрлаштиришнинг капиталистик методи ўзининг ҳам социал-иқтисодий мазмуни, амалга оширилиш воситалари, жамғариш манбалари билан, ҳам социал оқибатлари билан Советлар мамлакатига мутлақо тўғри келмас эди. Капиталистик мамлакатларда индустрлаштириш йўли мустамлакаларни талаш, бошқаларнинг территорияларини тортиб олиш, меҳнаткашларни шафқатсиз эксплуатация қилиш ва майда ишлаб чиқарувчиларни хонавайрон этиш ҳисобига амалга оширилади. Капиталистик мамлакатларда одатда индустрлаштириш кам сарф-харажат талаб этадиган, капитал эса тезроқ оборот қиладиган енгил саноатдан бошланади. Енгил саноатдан жамғарилган маблағ ҳисобига эса кейин оғир саноатни ривожлантиришга киришилади.

СССР да индустрлаштиришни енгил саноатдан бошлаш мамлакатимизда социализм ишини барбод қилиш, уни капиталистик дунё олдида қуролсиз қолдириш демак эди. Объектив зарурият индустрлаштиришни оғир саноатдан бошлашни талаб этарди. Натижада вақтдан бирмунча ютиш, социализм сари ҳаракат суръатларини тезлаштириш имкони туғиларди. Бу индустрлаштиришнинг совет методи эди.

Мамлакатни социалистик индустрлаштириш программаси СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг биринчи беш йиллик планида ўз конкрет ифодасини топди. 1927 йил декабрда партия XV съезди планни тузиш юзасидан директиваларни тасдиқлади.

КАТТА ҚИЙИНЧИЛИКЛАР ЕНГИБ ЎТИЛДИ

Биринчи беш йиллик планни бажаришда совет халқи курашига раҳбарлик қилган Коммунистик партия ўзининг меҳнаткашлар орасида олиб борадиган ташкилий ва сиёсий ишлари савиясини кўтарди. Саноатнинг бутун иши янги вазифаларга мувофиқ қайта қурилди. Коммунистлар «юзингни ишлаб чиқаришга қарат» деган шиорга амал қилиб, партиявий иш марказини цех ва бригадаларга кўчирдилар. 1927 йилдаёқ мамлакатда қарийб 4 минг цех партия ташкилоти бор эди. 500 дан кам бўлмаган коммунист ишлайдиган барча корхоналарда партия ячейкалари ташкилий жиҳатдан қайта қурилди, партия комитетлари, бригадаларда цех ячейкалари ва партия группалари тузилди.

Мамлакатни социалистик индустрлаштириш учун курашда совет халқи ички ва ташқи характердаги катта қийинчиликларни енгиб ўтди. Бу маҳалда Совет Иттифоқи дунёда социализм қураётган ягона мамлакат эди. Чет элдаги душманларимиз социалистик индустрлаштириш муваффақиятлари натижасида СССР енгилмас бўлиб қолишлигини ва бу мамлакатда капитализмни тиклашга бўлган умидлари мағлубиятга учрашини тушунардилар. Шунинг учун ҳам улар бутун кучлари билан индустрлаштиришни барбод этиш, ёки уни жуда бўлмаганда секинлаштиришга ҳаракат қилдилар. Империалистлар Совет давлатига заём ва кредит беришдан бош тортдилар, уни иқтисодий жиҳатдан яккалаб қўйиш йўлини тутдилар. Айтиш мумкинки, мамлакатимизга қарши чинакам иқтисодий уруш олиб борилди. Империалистлар СССР халқ хўжалигида қўпорувчилик ишларининг активлашишига ёрдам бердилар. Қишлоқда қулоқлар ўз ихтиёрларида бўлган катта ғалла запасларини давлатга сотишдан бош тортиб, социалистик индустрлашга қутириб қаршилик кўрсатдилар.

Зиновьев ва Каменев бошчилигидаги «Янги оппозиция», троцкийчи-зиновьевчи антипартиявий блок ва ўнг оғмачилар группаси (Бухарин, Риков, Томской ва бошқалар) социалистик индустрлаштиришга қарши чиқдилар. Улар тутган позиция асосида социализм дастлаб алоҳида олинган бир мамлакатда ғалаба қозонишини инкор этувчи троцкийча қарашлар ётарди.

Партия XIV съездида Сокольников оппозициячилар номидан гапириб, мамлакатимиз экономикаси аграр характерини сақлаб қолишини, Совет Иттифоқи асосан хомашё ва чет элга чиқариш учун озиқ-овқат тайёрлайдиган ҳамда машина ва ускуналарни чет элдан келтирадиган мамлакат бўлиб қолишини талаб этди. Троцкийчи-зиновьевчилар блоки «ўта индустрлаштириш» планини олға сурди, аслини олганда индустрлаштиришни меҳнаткаш деҳқонларни талаш ҳисобига ўтказишни талаб қилди. Бу ишчилар синфи билан меҳнаткаш деҳқонлар иттифоқини бузиш, индустрлаштиришни барбод қилиш йўли эди. Ўнглар эса аксинча, индустрлаштириш суръатларини пасайтиришни, қишлоқ хўжалиги ва енгил саноатни устун даражада ривожлантиришни талаб қилиб чиқдилар.

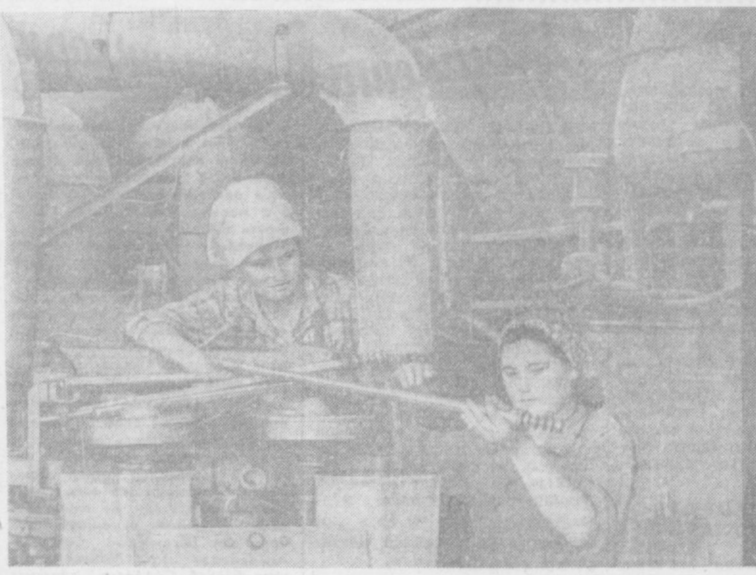
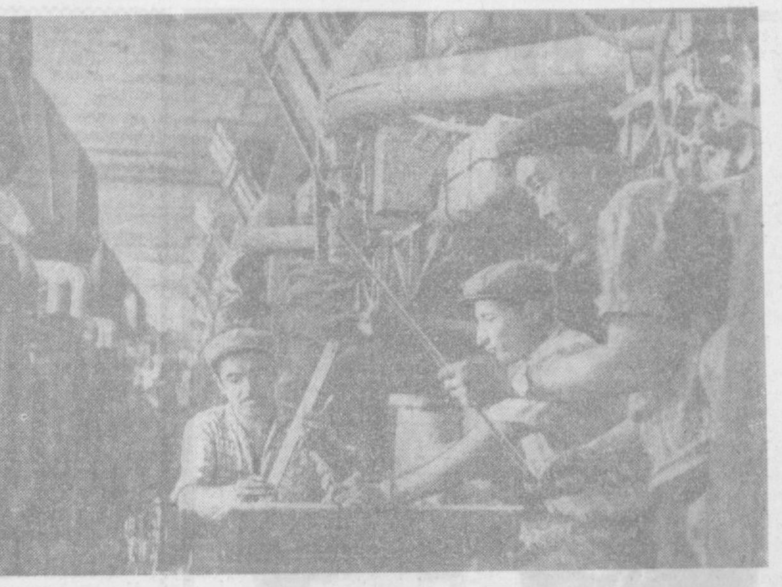

ЎРТА ЧИРЧИҚ райони хўжаликларида ҳосилга ҳосил қўшиш ойлиги йиғим-теримга тайёргарлик билан боғлаб олиб борилмоқда. Суратларда (чапда): Калинин номли колхоз раиси Б. Иброҳимов ва участка бошлиғи З. Раҳимқулов ўртоқлар ғўза тупларидаги ҳосилни чамалаб кўришмоқда. Ўнгдаги икки суратда эса колхознинг пахта териш машиналарини ремонт қилиш пайти.

А. Абалян фотолари.

МАШИНА ТЕРИМИНИ КЎЗЛАБ

● МАШИНА ТЕРИМ МАВСУМИНИ ҚИСҚАРТИРЯПТИ. ● ПЛАН 28 КУНДА БАЖАРИЛДИ. ● ҲОСИЛНИНГ 95 ПРОЦЕНТИ БИРИНЧИ СОРТГА ТОПШИРИЛАДИ. ● МАШИНАЛАРНИНГ ЎРТАЧА ИШ УНУМИ 80 ТОННАГА ЕТКАЗИЛАДИ.

Бахт-саодат йўлини очиб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 50 йиллиги шарафига районимиз пахтакорлари ўз олдиларига ҳосилдорликда Янгийўл районига, пахтани машина билан териб олишда пешқадам Оққўрғон районига етиб олиш вазифасини қўйганлар. Бу, албатта, осон иш эмас. Табиий офатлар билан юзма-юз кураш олиб борган азамат пахтакорлар ўз аҳди-паймонларида қатъий турибдилар. Улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун курашни астойдил давом эттирмоқдалар.

Районимиз пахтакорлари бошлаган бу шарафли ишдан биз четда қолмадик, албатта. Бу йўлда биз пахта ҳосилдорлигини оширишимиз, машина билан пахта теришда янги марраларни эгаллашимиз, кўпчилик олдида катта синовдан ўтишимиз лозим. Хўш, биз шундай синовдан ўта оламизми, йўқми? Ҳосилдорликни ошириб, машина билан пахта теришда янги марраларни эгаллай оламизми, йўқми? Колхозчиларимиз шу тўғрида жиддий ўйлай бошладилар. Чунки, бизнинг колхоз яқиндагина Ўрта Чирчиқ районининг қолоқ, кам ҳосилли хўжаликларидан ҳисобланиб келарди. Ваҳоланки, машина билан пахта теришнинг унумли бўлиши энг олдин ҳосилдорликка боғлиқ. Ҳосилдорлик қанча баланд бўлса, машиналарнинг иш унуми шунча юқори бўлади.

Бизнинг колхозда шундай имконият борми? Кейинги уч йиллик иш натижаларига қараб, тўла ишонч билан «ҳа, бизда ҳосилдорликни ошириш, машина билан кўпроқ пахта териб олиш учун катта имкониятлар бор» деб айта оламиз.

1964 йилда ҳар гектар ердан йиғиб олган ҳосилимиз 18 центнердан ошмаган эди. Ўтган йили бу соҳада катта силжиш бўлди. 1450 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан йиғиб олинган ҳосил 24 центнерга етди. Айрим участка ва звеноларда ҳосилдорлик 32 центнергача етди. Жумладан, Лян Терентий бошлиқ участка аъзолари 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 23 ўрнига 32 центнердан ҳосил кўтардилар. Пегай Михаил бошлиқ участкада ҳосилдорлик планга нисбатан 5 центнер ошди. Юсуф Султонов бошлиқ звено аъзолари ҳосилдорликни 10 центнер оширдилар. Худди шундай натижаларга эришган Абдуқодир Абдураҳмонов, Озод Акбаров, Пак Валентин, Раҳмон Абдуллаев, Ўлжабой Сарсенов ўртоқлар бошлиқ звено аъзолари юбилей йилида ҳосилдорликни 32 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Бундай юксалишларни четдан келган кишилар эмас, ўз колхозчиларимиз амалга оширмоқдалар Чунки КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми, партиямизнинг тарихий XXIII съезди қарорлари қишлоқда катта бурилиш ясади. Шу қарорлар асосида амалга оширила бошланган моддий рағбатлантириш тадбирлари одамларда меҳнатга чин ихлос, ҳавас уйғотди. Шунинг учун илгари ўт босиб ётадиган далаларимизда бегона ўтлар деярли йўқ, деҳқончилик маданияти кўтарилиб, далаларимизнинг чиройи очилиб бораяпти. Одамларимизнинг ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлайдиган бўлиб қолганлари бизни беҳад қувонтирмоқда.

Ҳозир колхоз бўйича ҳар гектар ерда ўрта ҳисобда 85 минг туп кўчат сақлаб қолинган. Шу кунларда далалардаги бўлиқ ғўзаларнинг ҳосилига ҳосил қўшилмоқда. Деҳқонларнинг эзгу ниятлари рўёбга чиқадиган пайт тобора яқинлашмоқда. Ҳадемай, «оқ олтин» дурдоналарини тера бошлаймиз. Колхоз правлениеси, партия ташкилоти мана шу катта маърақани уюшқоқлик билан ўтказишга тараддуд кўра бошлади. Йиғим-терим тадбирлари ишлаб чиқилди. Бунда асосий шиоримиз — йиллик пахта тайёрлаш планини 28 иш кунида бажариш ва 95 процент пахтани биринчи сортга топширишдан иборат.

1965 йилда 40 процентга яқин пахта машина билан терилган бўлса, бултур 65 проценти терилди. Йиллик план 35 иш кунида бажарилди. Терим муддати анча қисқарди. Топширилган ҳосилнинг 85 проценти биринчи сортларга ўтди. Бу йилги ниятимиз яна ҳам баланд. Йиғим-терим тадбирларида «Йиллик пландаги 4000 тонна пахтанинг 3200 тоннаси машина билан териб олинади» деб ёзиб қўйилган.

Бу мақсадга эришиш учун бир қатор конкрет тадбирлар кўрилаётир. Машина билан пахта теришда ҳар бир пайкалдаги ҳосилнинг ёппасига очилиши катта аҳамиятга эга. Бу соҳада районимиздаги Охунбобоев номли колхознинг иш тажрибалари бизга қўл келмоқда. Бу колхозда машина билан пахта териладиган карталардаги ғўзаларни ёппасига чеканка қилиш ва бу ишни 10—12 кун ичида тамомлаш расм бўлиб қолган. Бу колхоздаги ўртоқлар «танлаб чеканка қилиш керак» деган гапни тан олмайдилар. Чунки бир картадаги ғўза танлаб чеканка қилинса, пахта бир вақтда пишиб, ёппасига очилмайди. Сўнгра, ғўзанинг баргини тўкиш учун дори сепилганда чеканка қилинган ғўзага яхши таъсир қилса, чеканка қилинмаганига таъсири кам бўлади. Натижада чеканка қилинган ғўзаларнинг барги тўкилса ҳам, чеканка бўлмаганлари кўкариб тураверади. Бу аҳвол оқибатда пахта териш машиналарининг нормал ва унумли ишлашига тўсқинлик қилади. Шуни назарга олиб, биз машиналар ишлайдиган барча карталарда ғўзани ёппасига чеканка қилдик. Чеканкани 12 кунда тамомладик. Бу тадбир пахтанинг тез пишишини ва ёппасига очилишини таъминлайди деб ишонамиз. Чунки Охунбобоев номли колхоз ҳамиша пешқадам бўлиб келишининг бир сири шундан иборат. Биз уларнинг бу яхши тажрибаларини ўзлаштиришга киришдик.

Терим даврида агар механик-ҳайдовчилар кўнгилдагидек ишламасалар мақсадга эришиб бўлмайди. Колхозимизда мард бўлиб майдонга чиққан, хўжалигимизнинг оғирини енгил қилаётган ажойиб механизаторларимиз борки, улар бизнинг суянган тоғимиздир. Исмоил Аҳмедов, Ўлжабой Сарсенов, Ким Фома, Вали Маннопхўжаев, Чизен Чонов, Эшонқул Обаев сингари кўпгина механик-ҳайдовчиларимиз билан фахрланамиз. Йилдан-йилга уларнинг қатори тўлиб бораяпти. Уларнинг ҳар бири бултур 90—100 тонна ва ундан ошириб пахта терди. Юбилей йилида эса улар 110—130 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар.

Моҳир механизаторларимиз шу кунларда ўз агрегатларини мавсумга тайёрламоқдалар. Ҳозир колхоз устахонасида ремонт ишлари қизғин давом этмоқда. Колхозимизда 26 та ХВС—1,2 ва 14 та ХТ—1,2 маркали пахта териш машинаси бор. Бундан ташқари тўртта ерга тўкилган пахтани териб оладиган машина бор. Ўтган йили бу машиналардан жуда яхши фойдаландик. Унинг қандай наф келтиришини тушиниб олдик. Шу туфайли яна иккита шундай машина сотиб олдик. Пахта териш машиналарини бошқарадиган механик-ҳайдовчилардан 60 киши мавсумга шай.

Пахтани машина билан териб олиш учун амалга ошираётган тадбирларимизнинг баъзилари шундан иборат. Шуларни ҳисобга олиб, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиллик пахта тайёрлаш планини 28 иш кунида бажаришни мўлжаллаб иш олиб бораяпти. Ҳозир бизнинг бутун эътиборимиз шунга қаратилган.

Б. ИБРОҲИМОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли колхоз раиси.

ҲОСИЛДОРЛИК ОШАДИ

Раҳим ака Жабборов ҳар куни ўз участкасидаги звено бошлиқларининг ишларини кўздан кечирмаса, ҳолидан хабар олмаса кўнгли ўрнига тушмайди. Бугун ҳам у тонг отарда тўғри Михаил Галин бошлиқ звенога йўл олди. Михаил қуёш ҳали уфқдан бош кўтармаёқ сувдан кейин етилиб қолган пайкалларни культивация қилаётган эди. У қатор ораларига зеҳн солиб ўз тракторини бошқариб борарди. Раҳим ака меҳнатсевар бу йигитни барвақт далага чиқиб ишлаётганини кўриб қувонди. Очиқ чеҳра билан ҳол-аҳвол сўрашди. «Баракалла» деб олқишлади.

Дарҳақиқат, Михаил Галин бошлиқ звено аъзолари ғўза парваришида фақат участкадагина эмас, колхозда ҳам пешқадам бўлиб бормоқдалар. Ўтдан тозаланган, яхши ва сифатлы суғорилган ғўзалар серавж, қийғос кўсаклаб ётипти. Звено аъзолари бу йил ғўзаларни барвақт озиқлантирдилар. Ҳар гектар ерда кўчатнинг тўла бўлиши учун астойдил курашдилар. Айрим карталарга сув билан бирга шарбат оқизилди.

Агротехника тадбирларини амалга оширишда Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Қандолат Ботирова, Таслия Аҳмедова, Саъдулла Абдуллаев сингари колхозчилар айниқса яхши ишламоқдалар.

Бу звено аъзоларининг ниятлари зўр. Улар гектаридан пландаги 23 ўрнига 28 центнердан ҳосил етиштириш, юбилей йилида ҳосилдорликни гектар бошига 5 центнердан оширишга астойдил бел боғлаганлар. Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг Михаил Галин бошлиқ звено аъзоларининг аҳди ана шундай.

Э. УСМОНОВ.

МУҲИМ ТАДҚИҚОТ

...Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Химия ва химия технологияси бўйича бирлашган илмий Совети Фуад Хусанович Тожиевга техника фанлари доктори деган илмий даража беришга қарор қилди. Фуад Хусанович Тошкент политехника институти химия-технология факультетининг силикатлар технологияси кафедрасини бошқаради. Бўлажак химик-инженерларига сабоқлар беради. Жамоат ишларида актив қатнашади. Шу билан бирга йирик илмий ишлар ҳам олиб боради.

Олим Ф. Тожиев бир неча йиллар давомида халқ хўжалигининг қурилиш соҳаси учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган илмий асарлар яратди. Бу, асосан қурилиш материаллари заводларида хомашё ролини ўтайдиган соз тупроқдан ясаладиган ғиштларнинг сифатини яхшилаш, чидамлилигини ва мустаҳкамлилигини ошириш йўлларини кўрсатувчи илмий тадқиқотдир.

Ғиштнинг ҳар қандай об-ҳавога, иссиқ ва совуққа чидамлилигини ва унинг механик қаттиқлигини ошириш, қурилиш объектларининг барқарорлигини таъминлаш муҳим фактор бўлиб ҳисобланади. Шу муҳим масала ўртоқ Ф. Тожиевнинг докторлик диссертациясида ўз аксини топди. Бу илмий ишни халқ хўжалигида кенг татбиқ қилиш тавсия этилди.

Илмий ишга киевлик олим Ленин мукофоти лауреати, техника фанлари доктори Ничипоренко, москвалик олим техника фанлари доктори Масленникова ва техника фанлари доктори Концепольскийлар юқори баҳо бердилар.

Дарҳақиқат, Тошкент политехника институтининг фан докторлари сафига яна бир забардаст олим қўшилди. Халқ хўжалиги учун эса янада сифатлироқ, мустаҳкамроқ қурилиш материали — ғишт яратилди.

М. МАМЕДОВ.

ХАШАК ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Оржоникидзе районидаги «Ленинград» колхозининг чорвадорлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар ем-хашак тайёрлашга эътиборни кучайтириб, бу соҳадаги планни ошириб бажардилар. 482 тонна беда ўриб, ғарамлаб қўйилди. 608 тонна дағал хашак жамғарилди. Бу пландагига нисбатан анча кўпдир. Колхозда силос бостириш ҳам қизғин давом этмоқда. Чорвадорлар бир ярим йилга етадиган миқдорда ем-хашак тайёрлаш учун курашмоқдалар.

Т. РЎЗИМАТОВ.

МОҲИР МЕХАНИЗАТОРЛАР

Совет ҳокимиятининг ярим асрлик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишдек катта мақсад йўлида астойдил ишлаётган деҳқонлар шу кеча-кундузда ҳар туп ғўзани серҳосил қилиб ўстиришга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Бекободдаги «Чаноқ» совхозининг деҳқонлари юбилей тантаналарини олти минг тонналик «оқ олтин» хирмони яратиш билан кутиб олишмоқчи. Ҳозир хўжаликнинг ҳамма ерида ана шундай баракали хирмон иштиёқида қизғин кураш кетаяпти.

Хўжаликнинг ўртоқ А. Абдумавлонов бошчилик қилаётган бўлими пахтакорлари ғўза парваришида пешқадамликни қўлдан беришмаяпти. Бу бўлимда совхознинг энг фахрли механизаторлари меҳнат қилишади. Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган механизатор Холиқберди Эгамбердиев, коммунист ва комсомоллардан Боймат Ҳамроев, Шамси Аноров, Валломи Тўхтабоев ўртоқлар бошлиқ комплекс механизациялашган звеноларда кўчат қалинлиги тўла сақланмоқда, кўсаклар тобора кўпайтирилмоқда.

Бўлим сувчилари «шарбат» оқизишга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Ҳосилдорликни камида 27.5 центнерга етказиш учун курашаётган бўлим деҳқонлари ҳозирнинг ўзидаёқ мажбуриятни тўла қоплай оладиган ҳосил нишоналарини тўплашга муваффақ бўлмоқдалар.

А. СУБАНОВ,
М. ЖЎРАЕВ.

СОЦИАЛИСТИК ИНДУСТРЛАШТИРИШ

Оппозиция ва антипартиявий группалар таклифини амалга ошириш фақат бир нарсага — Совет Иттифоқини йирик капиталистик давлатларнинг хомашё қўшоғига айлантиришга, пировардида эса Октябрнинг барча ғалабаларини ҳалокатга олиб келарди. **Антипартиявий группаларни тор-мор келтириш СССРда социалистик индустрлаштиришни амалга ошириш ва социализм ғалабасининг энг зарур шарти бўлди.**

Партия ва Совет давлати индустрлаштириш учун жамғармалар тўплаш манбаи проблемасини муваффақиятли ҳал этдилар. Оғир саноатни ривожлантириш учун маблағ жамғаришнинг асосий манбаи ишчилар синфи ва деҳқонлар меҳнати билан яратилган ички жамғармалар бўлди. Меҳнаткашларнинг ўзлари ўз маблағлари билан давлатга ёрдам берганликлари ҳам жамғаришда катта аҳамиятга эга бўлди. Жамғармани кўпайтириш мақсадида партия 1926 йил апрелда барча меҳнаткашларга мурожаат қилиб, уларни муассасалар, корхоналар ва ташкилотларда қатъий тежамкорлик режими ўрнатишга чақирди.

Социалистик индустрлаштириш учун кураш жараёнида инженер-техник кадрлар тайёрлаш проблемаси муҳим аҳамият касб этди. Тарих сабоғи шуни кўрсатадики, бирonта ҳам хукмрон синф ўз хусусий интеллигенциясисиз олдида турган вазифаларни бажара олмайди. Социализм қуриш учун ишчилар синфи буюк вазифани ҳал этишдан ғоятда манфаатдор бўлган кўпсонли интеллигенцияга муҳтож эди. Шуни ҳисобга олиб, партия янги техника кадрлари тайёрлаш суръатларини тезлаштириш лозим деб топди. Натижада биринчи беш йилликдаёқ индустриал олий ўқув юртларининг сони қарийб ўн баравар, техникумлар эса тўрт баравар кўпайди. Биринчи беш йилликнинг ўзида саноатимиз юз мингга яқин инженер ва техник кадрларга эга бўлди.

Социалистик индустрлаштиришни бошлаш арафасида мамлакатимизда бирярим миллион ишсиз бор эди. Саноатнинг тез ўсиши туфайли 1930 йил охирида СССРда ишсизлик батамом тугатилди. Бу Улуғ Октябрь ғалабаси натижасида Совет Иттифоқи ишчилар синфи қўлга киритган энг йирик социал-иқтисодий ютуқлардан бири эди.

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ИЖОДИЙ МЕҲНАТИ

Коммунистик партия миллионлаб партиясиз ишчиларни яратувчилик ишига жалб этишни, меҳнаткашларнинг оммавий ташкилотлари — Советлар, касаба союзлари, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари фаолиятини реконструкция даври вазифаларига мослаб, янада яхшилашни ўзининг муҳим вазифаси деб билди. Шундай тадбирларни амалга ошириш Совет Иттифоқида социализм ғалабаси суръатларини тезлаштириш имконини берарди. Ишчилар синфининг ижодий ташаббусини авж олдиришда В. И. Лениннинг «Мусобақани қандай ташкил этиш керак?» (1917 йил охирида ёзилиб, биринчи марта 1929 йил январда босилиб чиққан) деган мақоласи катта роль ўйнади.

Партиянинг XVI конференцияси (1929 йил апрель) биринчи беш йиллик планни тасдиқлади ва «Совет Иттифоқининг барча ишчилари ва меҳнаткаш деҳқонларига» Мурожаат қабул қилди. Мурожаатда шундай дейилган эди: «Мусобақа омманинг ижодий куч-ғайрати ва ташаббусини қўзғатиб, меҳнаткашларни социалистик қурилишга жалб этишнинг доимий методи бўлиб қолиши керак». **Социалистик мусобақанинг ленинча идеяси миллионлаб социализм қурувчиларни ҳаракатга келтирди.** Коммунист ва комсомоллар мусобақа ташкилотчилари бўлиб чиқдилар. 1932 йил охирига келиб барча ишчиларнинг тўртдан уч қисми мусобақада иштирок этди. Социалистик саноатни ривожлантириш учун кураш миллионлар иши бўлиб қолди.

Ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлар, совет интеллигенциясининг фидокорона меҳнати натижасида, Коммунистик партия раҳбарлигида тарихий аҳамиятга эга бўлган ғалаба қўлга киритилди — совет кишилари биринчи беш йилликни муддатидан олдин, тўрт йилу уч ойда бажардилар. Совет Иттифоқи аграрликдан индустриал мамлакатга айланди.

Биринчи беш йиллик даврида 1500 та янги саноат корхонаси қуриб ишга туширилди. Социализм қурилиши йиллари мамлакат экономикасинигина эмас, балки кишилар ўртасидаги муносабатлар характерини ҳам тубдан ўзгартирди, юксак сиёсий онгга эга бўлган, меҳнатга янгича муносабатда бўладиган кишилар авлоди воя га етди.

Совет Иттифоқида халқнинг қаҳрамонона меҳнати натижасида социализм пойдевори қурилди, унинг асослари яратилди. «Ким кимни?» деган масала узил-кесил социализм фойдасига ҳал бўлди. Мамлакатимизда халқ хўжалигининг барча соҳаларини янги техника асосида қайта қуроллантира олган саноат яратилди. Бутун халқ хўжалиги ялпи маҳсулотида саноат маҳсулоти ҳиссаси 70 процентга кўтарилди. Бутун саноатнинг ялпи маҳсулотида оғир индустрия улуши эса 52 процентдан зиёд бўлди.

Биринчи беш йилликнинг бажарилиши натижасида илгари эзилиб келган халқларнинг амалдаги тенгсизлигини, иқтисодий ва маданий қолоқликларини йўқотиш, уларни илғор миллатларга айлантириш йўлида жиддий қадамлар қўйилди. Миллий республикаларда кўпгина саноат корхоналари қуриб, ишга туширилди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати биринчи беш йиллик план бажарилгандан кейин ҳам мамлакатни социалистик индустрлаштириш сиёсатини амалга оширишни давом эттирдилар. КПСС Программасида айтилганидек, учта беш йиллик планни (1929—1941 йиллар) бажариш натижасида Совет Иттифоқи қудратли индустриал давлатга айланди, тўла иқтисодий мустақилликка эришди.

Иккинчи беш йиллик планни бажариш натижасида 4500 та йирик корхона ишга туширилди, беш йиллик охирига келиб СССР саноати Германия ёки Англияга қараганда кўпроқ маҳсулот берадиган бўлиб қолди. **Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми бўйича Совет Иттифоқи Европада биринчи ва дунёда иккинчи ўринни эгаллади.**

Учинчи беш йилликнинг уч ярим йили мобайнида 3 мингта йирик корхона ишга туширилди. Бу саноат маҳсулотининг умумий ҳажмида «А» группа (оғир саноат) улушини 1940 йилга келиб 61,2 процентга етказиш имконини берди. Фашистлар Германияси ва милитаристлар Японияси томонидан ҳарбий хавфнинг ўсиб боришини ҳисобга олиб, ҳарбий саноатни жадал ривожлантириш тадбирлари кўрилди.

СССРда саноатни жойлаштиришда ҳам ўзгаришлар рўй берди, капитал маблағларнинг учдан бир қисмидан кўпроғи шарқий районларга сарфланди. Бу районларда СССРдаги бутун ишлаб чиқаришга нисбатан олганда пўлат эритиш 32 процентини, кўмир қазиб чиқариш 35 процентини, электр энергияси ҳосил қилиш 22.1 процентини ва нефть қазиб чиқариш 11,5 процентни ташкил этди.

Социалистик индустрлаштириш Улуғ Ватан уруши йилларида тарихий синовдан ўтди. Бизнинг экономикамиз, шу жумладан саноат уруш йилларида ўзининг капиталистик экономикадан устун эканлигини исбот қилди. Бу совет халқи урушда қозонган ғалабанинг энг муҳим манбаларидан бири бўлди.

СОВЕТ ИНДУСТРИЯСИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Ҳозир совет халқи 1966—1970 йилларга мўлжалланган янги беш йиллик планни бажариш йўлида меҳнат қилмоқда. Бу планда ҳам оғир индустрияни устун даражада ривожлантиришга катта эътибор берилган. Чунки у коммунизм моддий-техника базасини яратишнинг асосий ва ҳал қилувчи шартидир. Электроэнергетика, металлургия, машинасозлик, химия саноати ва электроникани устун даражада ўстириш кўзда тутилган. КПСС XXIII съезди таъкидлаганидек, совет халқининг қаҳрамонона меҳнати билан бунёд этилган ишлаб чиқариш кучлари оғир индустрияни янада ривожлантириш билан бир қаторда, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг меҳнаткашлар моддий ва маданий эҳтиёжларини бевосита қондирадиган соҳаларини ҳам тезроқ ривожлантириш имкониятини беради. Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш ва истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни ўстириш суръатларини бир-бирига яқинлаштириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш вазифаси қўйилган.

Янги беш йилликнинг биринчи йили плани саноат ишлаб чиқариши соҳасида умуман ва маҳсулотларнинг муҳим турлари бўйича ошириб бажарилди. Саноат маҳсулоти планда белгиланган 6,7 процент ўрнига 8,6 процент ўсди. СССРда амалга оширилаётган хўжалик ислоҳоти саноат ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга ёрдам бермоқда.

Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи жаҳон саноат маҳсулотининг қарийб бешдан бир қисмини ишлаб чиқармоқда. СССР саноат ишлаб чиқаришида ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш («А» группа) 75 процентини ташкил этади. 1966 йилда 1913 йилга таққослаганда пўлат эритиш 22.5 марта, кўмир қазиб чиқариш — 20, нефть — қарийб 26, электр энергия ҳосил қилиш — 267, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш — 402, металл қирқувчи станоклар ишлаб чиқариш — 109 марта кўпайди. Ҳозир Совет Иттифоқи йилига юз миллион тоннадан ортиқ пўлат эритишни таъминлайдиган даражага етди.

Амалга оширилаётган беш йилликда СССРнинг иқтисодий қудрати янада ортади. Социализм идеяларининг жозиба кучи янада кўпаяди. Бу эса халқаро майдонда синфий кучлар нисбатининг янада социализм фойдасига ўзгаришига, ҳозирги замон барча революцион кучлари қудратининг ўсишига, улар бирлигининг мустаҳкамланишига олиб келади.

СССРда социалистик қайта қуришлар натижасида қўлга киритилган буюк қаҳрамонликлар тажрибаси, жумладан индустрлаштириш тажрибаси оламшумул-тарихий аҳамиятга эгадир. Бу тажриба буржуа идеологлари ва турли-туман тарихни сохталаштирувчиларнинг вайсашларига қарамай, янги жамиятни барпо этиш, ҳатто қолоқ мамлакатни ҳам тарихан қисқа муддатларда иқтисодий жиҳатдан ривожланган, гуллаб-яшнаётган давлатга айлантириш имконини беришлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир. СССРни индустрлаштириш тажрибаси планли социалистик хўжалик системаси қандай улкан имкониятларга эга эканлигидан далолат беради. Қардош социалистик мамлакатлар ижодий фойдаланаётган бу тажриба уларга социализм ва коммунизм сари боришларида ёрдам бермоқда.

Совет Иттифоқининг қудратли индустриал давлатга айланиши, дейилади КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарорида ишчилар синфининг, бутун халқнинг энг буюк ғалабасидир. Мамлакатимиз ишчилар синфи биринчи беш йилликларнинг шонли меҳнат традицияларини авайлаб сақламоқда ва бойитмоқда.

В. ИГНАТЬЕВ,
тарих фанлари доктори.

Лойиҳалаш институтининг байроғида орден

1 августда «Средазгипроводхлопок» давлат қидирув-лойиҳалаш ва илмий-тадқиқот институтига Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширилди.

СССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов залда тўпланганларнинг қарсаклари остида «Средазгипроводхлопок» институти байроғига орден тақиб қўйди. (ЎзТАГ).

ЁЗ НЕЪМАТИ

ОБЛАСТИМИЗ далаларида мўл сабзавот ҳосили етиштирилмоқда. Боғларимизда ҳам мева ҳар қачонгидан кўп. Сиз юқоридаги суратда Р. Шредер номли боғдорчилик-узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтида етиштирилган «Пахтакор» навли нок ҳосилини кўриб турибсиз. (Пастда) Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхози даласи. Звено бошлиғи Толиб ота Ҳалимов қизи Санобар билан узилган помидорларни яшикларга жойлашмоқда.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

СПОРТ

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ МУСОБАҚАЛАР

Бугун Москвада СССР халқлари IV Спартакиадаси мусобақалари якунланади. Қарийб бир ой давом этган «қизғин жанглар» натижалари жамланади. 17 терма команданинг қайси ўринни эгаллаганлиги байроқ туширилгандан сўнг узил-кесил маълум бўлади.

Кеча Москвадан хабар беришларича, Ўзбекистоннинг сув полоси бўйича мусобақалашаётган командаси яна бир муваффақиятни қўлга киритди. Ветерполчиларимиз Туркманистон спортчиларини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Сувга сакраш бўйича ўтказилган беш кунлик мусобақа якунида республикамиз вакиллари саккизинчи ўринни олдилар.

Кеча спартакиада программасига киритилган мусобақаларнинг ҳал қилувчи учрашувлари бўлди. Бугун эса юбилей спартакиадаси байроғи тантанали равишда туширилади.

БИРИНЧИ ДАВРАНИ ЯКУНЛАБ

Мамлакат футбол чемпионати биринчи давра мусобақалари якунланмоқда. Сўнгги турда Москванинг «Динамо» командаси «Арарат» футболчиларини ўз майдонида қабул қилиб 1:1 ҳисобида дуранг натижага эришди. Москва динамочилари шундай қилиб, биринчи давра ғолиби бўлдилар. Улар 27 очко тўпладилар.

Куйбишев шаҳрида маҳаллий «Крилья Советов» Ростов армиячиларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Худди шундай ҳисоб Луганск шаҳрида ҳам қайд қилинди. Бу ерда «Заря» Тбилисининг «Динамо» командасидан енгилди. Минск динамочилари эса «Черноморец» дарвозасига 4 та жавобсиз тўп уриб, йирик ғалабани қўлга киритдилар.

Чоршанба куни яна 4 та команда биринчи давра мусобақаларини тугатди. Ленинградда «Зенит»га қарши ўйнаган СССР чемпионлари — Киев динамочилари икки очкони қўлга киритдилар. Улар майдон эгаларини 3:0 ҳисобида енгдилар. 12 та ўйинда битта ҳам мағлубиятга учрамаган Донецкнинг «Шахтёр» командаси биринчи давра якунида Москвада ЦСКА футболчилари билан дуранг қилди (1:1).

ЧЕГАРАЧИГА МОНУМЕНТ

Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун мардонавор курашганлар орасида жасур чегарачи Степан Николаевич Карповнинг номи ҳам ҳурмат билан тилга олинади. У босмачиларга қарши олиб борилган курашларда мардлик намуналарини кўрсатди. Бироқ, шу курашда у мардларча ҳалоқ бўлди.

Ҳозир мард чегарачи хизмат қилган чегара заставаси ҳамда ўқиган мактаб Степан Николаевич номи билан юритилади.

Чегарачининг буюк қаҳрамонлиги тошкентлик ҳайкалтарош В. Оганесян илҳомига-илҳом қўшди. Санъаткор қаҳрамон ҳақида монументаль композиция яратиш учун ижодий бел боғлаган эди.

Ижодкор бошлаган асарини муваффақиятли тамомлади. Монументаль композиция ўзига хос услубда бадиий дид билан тасвирланди. У уч қисмдан иборат. Биринчи қисмида группа жангчилар кўзга ташланади. Иккинчи қисм қаҳрамон С. Н. Карпов бюстидан иборат. Учинчи қисмида абадий сўнмас олов тасвирланган.

Қаҳрамонлик композиция ҳайкалтарошнинг шонли Октябрнинг ярим асрлик юбилейига ҳозирлаган ижодий армуғони бўлди.

А. АБДУАЛИЕВ.

Тошкент янгиликлари

МАМЛАКАТИМИЗ ШАҲАРЛАРИГА

Шу кунларда республикамизнинг далаларида ғарқ пишиқчилик. Ҳамма ёқда тўкин-файзлик. Миришкор деҳқонларимиз меҳнати билан етиштирилган ширин-шакар шафтоли, узум, анжир, олма, қовун-тарвузлар пишиб етилган. Бу нозне'матларни фақат ўзимиз баҳам кўрмасдан, балки мамлакатимиздаги дўстларимизга ҳам тортиқ қилаётирмиз.

Тошкент аэропортидан деярли ҳар куни ўзбек мевалари ортилган самолётлар парвоз қилиб турибди. Самолётлар Москва, Ленинград, Волгоград, Оренбург, Свердлов шаҳарларига йўл олаётир. Шунингдек, Сибирь, Узоқ Шарқ ўлкаларига помидор, бодринг, олма, карам узум, қовун-тарвуз ва бошқа маҳсулотлар жўнатилмоқда.

МАИШИЙ ХИЗМАТ КОМБИНАТЛАРИ

Қурилиш ишлари авжида. Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган дўстларимиз кўплаб турар-жой биноларини, мактаб, болалар боғчаларини муддатидан илгари қуриб тошкентликларга тақдим этаётирлар.

Куни-кеча Мевазор массивида янги бино фойдаланишга топширилди. У маиший хизмат кўрсатиш комбинатидир. Комбинатда ўнбешдан ортиқ маиший хизмат кўрсатиш хиллари бор. Ҳозир бу комбинатда меҳнаткашларга анча қулайлик яратиб берилди. Шунингдек, Шота Руставели кўчасида ҳам маиший хизмат кўрсатиш комбинати ишга туширилди. Бу ерда «Химчистка», пойафзал ремонт қилиш устахонаси, телевизорларни ҳамда радиоприёмникларни ремонт қилиш устахонаси шунингдек бичиш-тикиш ательеси ҳам ишлаб турибди. Луначарское шоссесида қад кўтараётган кўп қаватли турар-жой бинонинг пастки қаватини маиший хизмат кўрсатиш комбинатига айлантириш мўлжалланган. Ҳозир бу ерга турли хил асбоб-ускуналар келтирилиб қўйилди.

КЎЧАЛАР, МАРШРУТЛАР

Ҳозир Ленин кўчаси бўйлаб ўтсангиз, қизғин иш бораётганлигининг гувоҳи бўласиз. Бу ерда янги троллейбус линияларини очиш учун симлар тортилаётир. Бу линия пойтахтимиздаги бошқа троллейбус симларига нисбатан анча олисдир. Бу янги троллейбус маршрути 13 трамвай маршрути бўйича юради. Маршрут Марказий универмагга келиб, Ленин, Навоий кўчалари бўйлаб Усмон Юсупов, Уста Ширин кўчаларидан ўтиб, трактор-йиғув заводигача боради. Трамвай-троллейбус трестининг коллективи янги маршрут линиясини август ойининг охиригача ишга тушириш учун ҳаракат қилаётир.

Энгельс кўчасида темир-бетон ётқизиш ишлари олиб борилмоқда. Бу кўча қайтадан реконструкция қилинмоқда. Унинг икки томонида автобуслар қатнай бошлайди. Ўртасидан эса янги трамвай линияси ўтади. Бу линия Энгельс кўчасининг охиригача олиб борилади. Шунингдек, Сапёрная майдонидан Шота Руставели кўчаси бўйлаб Пролетар кўчасига борадиган янги трамвай линияси ҳам ишга туширилади. Буларнинг ҳаммаси кишиларимизнинг узоғини яқин қилиш учун олиб борилаётган тадбирлардир.

Ҳозир Октябрь массиви жуда таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди Трамвай-троллейбус коллективи Октябрь массивига трамвай линиясини олиб бориш ишларини қизғин кучайтириб юборди. Ҳозир бу ерда трамвай излари ётқизилаётир. Келаси йилдан бошлаб Октябрь массивига янги трамвай линияси қатнай бошлайди.

ҚАЙМОҒИ ЎЗИ БИЛАН

Тошкентдаги сут комбинатининг ишлаб чиқараётган маҳсулоти кейинги кунларда анча яхшиланди. Айниқса пакетли сут хўрандаларга жуда қулай келди. Унга бўлган талаб жуда кўпайди. Шуни ҳисобга олиб комбинатнинг ишчи, инженер-техник ходимлари пакетли сутни кўплаб ишлаб чиқариш учун яқинда янги автомат линиялар ишга туширишди. Бу поток линия эски поток линияга нисбатан анча афзал бўлиб, маҳсулотни бир неча минг дона кўп ишлаб чиқаради.

Комбинат бундан ташқари янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ҳам ўзлаштирди. Унинг таркибида 36 процент қаймоқ бўлиб жуда таъмлидир. Шунинг учун ҳозир сир ва сузма цехини кенгайтириш ишлари олиб бориляпти. Цехда бу маҳсулотлардан ташқари келажакда қимиз ишлаб чиқариш ҳам мўлжалланаётир.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

Жанубий Франция коммунистларининг байрами

ПАРИЖ, 2 август. (ТАСС). «Юманите» газетасининг хабарига кўра, Жанубий Франциянинг Ардеш департаментидаги Валлон-пон-Дъарк шаҳри теварагида Франция Коммунистик партиясининг маҳаллий федерацияси уюштирган традицион маҳаллий байрамда 5 минг киши қатнашган.

Байрамнинг энг қизиган дамида митинг бўлиб, унда сенатор коммунист Жорж Коньо ҳозирги кураш босқичида коммунистларнинг вазифалари тўғрисида катта нутқ сўзлаган.

Марксистик китобларни сотиш виставкаси тўпланганларнинг катта эътиборига сазовор бўлган.

МИНИСТРЛАР УЧРАШУВИ

ХАРТУМ, 2 август. (ТАСС). Кеча Судан бош министри Муҳаммад Аҳмад Маҳжуб араб мамлакатлари ташқи ишлар министрлари конференцияси очилганда сўзга чиқиб, араб давлатларининг бирлашган фронт бўлиб, бир-бирлари билан келишиб ҳаракат қилишлари жуда зарур бўлиб қолганлигини кўрсатди.

Исроилнинг империалистик агрессияси араб халқлари мустақиллигига қарши кучли империалистик кампаниянинг дебочасидан бошқа нарса эмас, деди маҳжуб.

Конференциямизни бутун араблар дунёси кузатиб турибди ва унинг натижаларини ҳар бир араб нафасини ичига олиб кутиб турибди, деди Судан бош министри. Конференция араблар дунёсига биз тўла амалга оширадиган бирлашган ҳаракат плани беради, араб давлатлари бошлиқларининг бўлажак кенгашида ҳаммага маъқул бўладиган план беришади, деб ҳамма умид қилмоқда. Араб давлатлари бошлиқларининг кенгаши чақирилади, деб умид қиламиз.

Маҳжуб нутқидан сўнг конференция қатнашчилари кун тартибини муҳокама қилишга киришдилар. Конференциянинг 3 кун давом қиладиган иши ёпиқ ҳолда ўтади.

НИГЕРИЯДА АҲВОЛ

ЛАГОС, 2 август. (ТАСС). Кеча федерал армия қўмондонлигининг вакили федерал қўшинлар Нигерия Шарқий областининг пойтахти Энугудан 60 километр шимолда жойлашган Оболо шаҳрини ишғол қилганликларини билдирди. Федерал армия вакилининг кўрсатишича, Оболо шаҳри Шарқий Нигерия қўшинларининг Энугу яқинидаги муҳим таянч пункти бўлган.

МИЛУОКИДА НЕГРЛАР ҒАЛАЁНИ

НЬЮ-ЙОРК. Ньюарк ва Детройтдан кейин Милуоки шаҳрида (Висконсин штати) негр аҳолисининг кучли ғалаёнлари бошланди. Штат губернаторининг буйруғига биноан, шаҳарга миллий гвардия қўшинларининг 1600 солдати юборилди. Шаҳарда қамал ҳолати эълон қилинган. Аҳоли билан полиция ўртасида бўлиб ўтган тўқнашув натижасида қурбон бўлганлар бор. 180 киши қамоққа олинди. Ғалаён полиция негрлар кварталида 10 кишини қамоққа олгандан кейин бошланди.

(ТАСС).

ИЗҒИШ ДАВОМ ЭТТИРИЛМОҚДА

ЛОНДОН, 2 август. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Велингтондан хабар беришича, АҚШ президентининг махсус вакиллари генерал М. Тэйлор билан К. Клиффорд бугун Янги Зеландиядан Гуам оролига учиб кетдилар. Улар ороддан жанубий Кореяга йўл оладилар.

Америка эмиссарлари Янги Зеландияда бўлган вақтларида бош министр К. Холиок ва Янги Зеландия министрлари билан Вьетнамдаги урушнинг бориши масаласини муҳокама қилдилар.

Жанубий Вьетнам, Таиланд, Австралия ва Янги Зеландиядан сўнг жанубий Корея Америка президентининг вакиллари вьетнамдаги «ҳарбий қудратларни» яна ўстириш тўғрисида ўзларининг агрессия иттифоқчилари билан музокаралар олиб борган бешинчи мамлакат бўлади.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

ХИТОЙ ХАЛҚ АРМИЯСИ 40 ЁШДА

Шу кунларда Пекин кўчаларига ёпиштирилган шиорларда Хитой халқ озодлик армияси 40 ёшга тўлиши муносабати билан табрикланмоқда. Бироқ бу шиорлар билан бир қаторда мамлакат ва армия ичида кураш кескинлашганлигини акс эттирувчи бошқа ёзувларни ҳам кўриш мумкин. Бу ёзувларнинг кўпчилиги яқинда бўлиб ўтган «Ухань воқеалари»га алоқадор бўлиб, ўша воқеалар вақтида маҳаллий ҳарбий раҳбарлар Мао Цзэ-дун йўлига ва «маданий революция»га қарши чиқди. Бу воқеалар марказда ҳам, Хитойнинг вилоятларида ҳам, шу жумладан армияда ҳам Мао Цзэ-дун ва унинг группаси йўлига қарши чиқаётган кишилар борлигини яна бир марта яққол кўрсатди. Буни Хитой матбуотида ва Хитой радиоси орқали кўпгина ҳарбий раҳбарлар қутқириб танқид қилинаётганлиги, «Ухань»даги исёнчиларни қувватлади, деб улар айбланаётганлиги ҳам исботлаб турибди.

Ухань ҳарбий округининг қўмондони Чэнь Цзай-Даони «дорга осамиз» деган дўқлардан сўнг энди олий ҳарбий қўмондонликнинг бошқа бир қанча намояндаларини ҳамда армия марказий аппаратининг бир қанча ходимларини айблаш авж олди. Мао Цзэ-дун группаси ёмон кўриб қолган арбоблар — Хитой Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Хитой Халқ Республикаси Давлат мудофаа комитети раисининг ўринбосари Суй Сян-Дянь, Хитой Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Давлат мудофаа комитетининг аъзоси Суй Хай-Дун. Бош штаб бошлиғининг ўринбосари Пэн Шао-Хуэй ва бошқа ҳарбий саркардаларнинг номлари Пекиндаги иморатлар ва деворларга катта қора иероглифлар билан ёзиб қўйилди. Хитой Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Хитой Халқ озодлик армияси Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи Сяо Хуа яна қора рўйхатларда тилга олинадиган бўлиб қолди.

Мазкур шахслар Ухандаги воқеаларга алоқадор кишилардир ва Ухань ҳарбий округининг исёнчи қўмондони Чэнь Цзай-Даони қўллаб-қувватлади, деб айбламоқдалар. Шу билан бирга Пекинда ҳамма жойга: «Йўқолсин Пин Дэ-Хуай!» (Хитой Халқ Республикасининг собиқ мудофаа министри), «Йўқолсин Ло Жуйцин!» (Бош штабнинг собиқ бошлиғи), «Йўқолсин Хэ Лун!» деган шиорлар ёпиштириб қўйилди.

Расмий Хитой пропагандаси, Ухандаги можаро тугади ва исёнчилар «тавба қилди» деган таассурот туғдиришга уринмоқда. «Жэньминь жибао» газетасида ёзилган хабарда айтилишича, 26 июлда Ухань ҳарбий округининг қўмондонлиги «билдириш» эълон қилиб.» Биз «маданий революция» давомида сўл кучларни қўллаб-қувватлаш борасида хатоларга «йўл қўйдик» деб иқрор бўлган эмиш. бироқ Пекинда тарқалаётган маълумотларга қараганда бу «билдириш» марказ томонидан қилинган тазйиқ ва жисмоний ўч олинади, деб қилинган бевосита таҳдид натижасида муваққат ён бериш тўғрисидаги эълон бўлган холос.

«Жэньминь жибао» газетаси 30 июлдаги ўзининг бош мақоласида Ухань районида ва армияда «партияда ҳокимият тепасида турган бир ҳовуч шахслар»га қарши «тағин ҳам шиддатлироқ қарши ҳужумни» авж олдиришга даъват қилганлиги тасодифий эмас. Армиянинг «Цзефанцзюнь бао» газетасидан кўчириб олиниб, 29 июлда Пекин газеталарида босилган бош мақолада ҳам, «Ухань районида буюк пролетар «маданий революция»си ва Уханда жойлаштирилган сўл ҳарбий қисмларни қувватлаш борасидаги ишлар ҳозир яхши аҳволда бўлса ҳам, бироқ яна машаққатли кураш олиб боришга тўғри келади», дейилади.

Информация агентликларининг Пекин радиосига асосланиб берган хабарларида яна шу нарса қайд қилинмоқдаки, Ухань районида Мао Цзэ-дун группасига қарши бўлган ҳарбий оппозициянинг ўз-ўзини танқид қилиши» «Мўътадил» танқид бўлди ва «Ухандаги оппозиция марказий ҳокимиятга ошкора бўйсунмаслигини давом эттирмоқда ва ҳали ҳам тор-мор келтирилгани йўқ».

Чет эл мухбирларининг хабарларида айтилишича, Жанубий Хитойнинг энг катта шаҳри Гуанчжоуда Мао Цзэ-дун тарафдорлари билан унинг мухолифлари ўртасида тўқнашувлар давом этмоқда, натижада юзлаб кишилар жароҳатланди. Хунвэйбинлар билан ишчилар ўртасида давом этаётган тўқнашувлар натижасида темир йўлларда қатнов тез-тез бузилаётганлиги сабабли Гуанчжоу районида ҳарбий қисмлар темир йўлларни ўз назоратига олди, деган хабарлар ҳам бор. (ТАСС).

«ЛУНАР ОРБИТЕР-5» УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 2 август. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, кеча «Атлас-Ажена» ракета системаси ёрдамида Кеннеди бурунидан Американинг «Лунар орбитер-5» автоматик станцияси учирилган.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚ АРМИЯСИ зенитчилари дам олиш пайтида.

ВИА—ТАСС фотоси.

АМЕРИКА АВИАНОСЕЦИДАГИ ЁНҒИН ҚУРБОНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. АП агентлиги хабар беради: Американинг «Форрестол» авианосец қўмондонлиги вакилларининг маълум қилишича, 29 июлда авианосецда рўй берган ёнғин натижасида 129 киши ўлган, 64 киши ярадор бўлган ва 7 киши домдараксиз йўқолган. (ТАСС).

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Теляангиликлар, 18.20 — Ўқувчилар ёрдами (болалар учун), 18.40 — Терим машиналари мавсумга шайлансин (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 19.00 — Концерт (халқ талантлари ижросида), 19.40 — Теляангиликлар (рус тилида).

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Мен Волгоград кўчасида яшайман (болалар учун кинофильм), 18.20 — Теляангиликлар, 18.35 — Ҳужжатли фильм.

Ўзбек тилида: 18.45 — Саноатдаги янгиликлар, 19.05 — Теляангиликлар 19.20 — Телефильм, 19.40 — Шеърият муҳлисларига, 20.00 — Биринчи учрашув (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — Олмаота телестудиясининг эшиттиришлари.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 19.30 — Эшиттиришлар программаси, 19.35 — Ҳайвонот оламига саёҳат (болалар учун), 19.55 — Беш йиллик илғорлари, 20.15 — Қизил галстук ҳақида қисса (ҳужжатли фильм), 21.00 — Украина ССР Давлат рақс ансамбли.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/VIII да Гули сиёҳ, 5/VIII да Гавҳари шамчироқ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Фантомас — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Фирибгарнинг мартабаси — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қирол қайиқчилари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Айболит-66 — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Вертикаль — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Кўринмас фронт — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 8.45 минут ва 10 яримда)

Вишчевици ороллик Прометей — «ФЕСТИВАЛЬ».

Вертикаль — «ХИВА».

Абадий календарь — ТЕЛЬМАН номли.

Фантомас — НАВОИЙ номли.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИ
(ЦУМ)
6 августдан бошлаб
Якшанба кунлари ишламайди
Ҳафтанинг қолган кунларида эрталаб соат 10 дан кеч 10 гача ишлайди.

1 августдан
Фақат
санъат саройи
экранида
Янги кенг экранли кинокомедия
Қирол қайиқчилари
Сеанслар эрталаб соат 11, кундуз 1, 3, 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда бошланади.
Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ
КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
8, 9, 10 ва 12 августларда
Ўзбекистон ва Туркманистон ССР халқ артисти
КОМИЛЖОН ОТАНИЕЗОВ
раҳбарлиги ва иштирокида
ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТИ
Концертда Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова ва бошқалар қатнашади.
Концерт кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»
электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қилади,
электр учун
ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.
Ўтган вақт учун
қарзлари бўлган
абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.
Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885 В31232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050 Хатлар ва оммавий ишлар бўлими В34048, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 05539. Индекс 64970 А. 1715.